



การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล)



โดย

นางสาวพุทธชาติ ศรีสุทธิ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)



การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION  
OF WATTHAPHUT SCHOOL (NAKORNPONPRACHANUKUL)



An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)  
Department of Educational Administration  
Graduate School, Silpakorn University  
Academic Year 2020  
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)
โดย	พุทธชาติ ศรีสุทธิ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์

---

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จตุรนต์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ

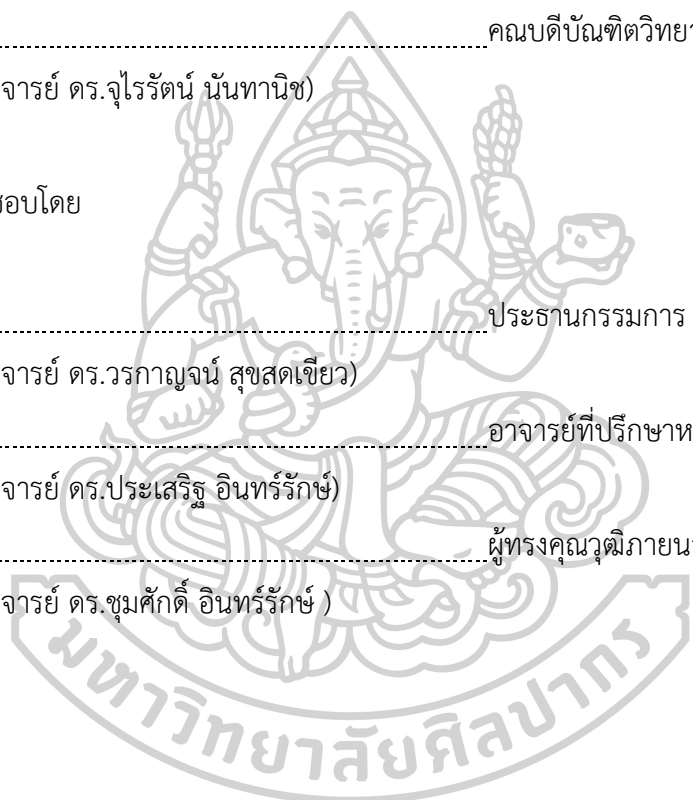
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ )



58252382 : การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ

นางสาว พุทธชาติ ศรีสุทธิ: การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) อาจารย์  
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ประชากร คือ ข้าราชการครูในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 16 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การแนะแนว การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การวางแผนด้านวิชาการ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ควรดำเนินการดังนี้ ควรวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำ และศึกษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่น ๆ จากชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ดำเนินการจัดทำหลักสูตรอย่างจริงจัง มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ นิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

58252382 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION

MISS PUTTACHART SRISUTTEE : ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION OF  
WATTAPHUT SCHOOL (NAKORNPONPRACHANUKUL) THESIS ADVISOR : ASSOCIATE  
PROFESSOR PRASERT INTARAK, Ed.D.

The purposes of the study were to know 1) Academic affairs administration of Watthaphut School (Nakornponprachanukul) and 2) the guidelines for academic affairs administration of Watthaphut School (Nakornponprachanukul). The populations of this study were teachers of Watthaphut School (Nakornponprachanukul) under Nakhonpathom Primary Education Service Area Office 2 totally 53 respondents. The instrument was a questionnaire about the academic affairs administration. The statistic used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and content analysis.

Result of this study were as follows :

1. Academic affairs administration of Watthaphut School (Nakornponprachanukul) in overall was rated at a high level, when considered in each aspects were found that sixteen aspects at high level ; school curriculum development, measurement and evaluation and transfer of equivalent grades, selection books for academic, developing internal assurance system and educational standard, guidance, instructional development, encouraging and improve the learning resource, instruction practices in school, preparation of regulation and practicality in academic, the development of instructional media innovation and technology, cooperate in academic development with others, academic promotion and support for individual families organizations and work units and related institutions, academic planning, improving student's quality by classroom research, internal supervisory, and promoting the community to strong in academic. The only aspect was a moderate level : developing the opinion for local curriculum.

2. The guidelines for academic affairs administration of Watthaphut School (Nakornponprachanukul) were : analyzed the local educational framework established by the Education Service Area Office. And study information of educational institutions and communities for information on local learning materials, develop local learning materials of educational institutions in accordance with the problem. Needs of learners, parents, community and local. Providing opportunities for other organizations from the community to take part in creating local courses. The local curriculum is taken seriously. The responsible person has been appointed. Supervision continued to follow.

## กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือตรวจสอบ แนะนำ แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ตลอดจน รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขการค้นคว้าอิสระนี้ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ให้ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ เสมอมา ขอขอบพระคุณผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลสำหรับการ ศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาภาควิชาบริหารการศึกษา รุ่น 35/2 ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ อีกทั้งขอขอบคุณครอบครัวศรีสุทธิ ที่เป็นกำลังใจในงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

พุทธชาติ ศรีสุทธิ



## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
ปัญหาการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
ข้อคำถามของการวิจัย.....	10
สมมติฐานการวิจัย.....	10
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	15
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	16
การบริหารงานวิชาการ.....	16
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	16
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	17
ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	18
ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล).....	39



งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	41
งานวิจัยในประเทศ.....	41
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	47
สรุป.....	48
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	49
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	49
ระเบียบวิธีวิจัย .....	50
แผนแบบการวิจัย .....	50
ประชากร .....	51
ตัวแปรที่ศึกษา .....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ .....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	57
สรุป.....	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล).....	61
ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)	
.....	80
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	82
สรุปผลการวิจัย.....	82
การอภิปรายผล .....	83
ข้อเสนอแนะของการวิจัย .....	92

ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	92
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป.....	94
รายการอ้างอิง.....	95
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	100
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่องานวิจัย.....	102
ภาคผนวก ค แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม.....	113
ประวัติผู้เขียน.....	116



## สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 – 2562 ของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล).....	6
ตารางที่ 2 การจำแนกค่าสถิติผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผล ประชานุกูล) เขตพื้นที่และประเทศ ตามรายวิชา .....	7
ตารางที่ 3 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
ตารางที่ 4 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) รายด้าน.....	61
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น.....	63
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ .....	64
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา....	65
ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	66
ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	67
ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการวัดผล ประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน.....	68

ตารางที่ 11 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา.....	69
ตารางที่ 12 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้.....	70
ตารางที่ 13 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการนิเทศการศึกษา.....	71
ตารางที่ 14 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการแนะแนว.....	72
ตารางที่ 15 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา.....	73
ตารางที่ 16 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ.....	74
ตารางที่ 17 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ.....	75
ตารางที่ 18 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....	76
ตารางที่ 19 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา.....	77
ตารางที่ 20 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา.....	78

ตารางที่ 21 คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ทางการศึกษา.....	79
--	----



## สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย .....	12
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย .....	14



## บทที่ 1

### บทนำ

การที่จะพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนการระบวงการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทักษะการเรียนรู้ และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน<sup>1</sup> การศึกษาเป็นเครื่องมือและหัวใจสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับต่างประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคลตั้งแต่เริ่มต้น ต่อเนื่องไปในทุกช่วงตลอดชีวิต การพัฒนาดังกล่าวทำให้บุคคลมีคุณสมบัติที่เป็นปัจจัยและพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม จากเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมโลกปัจจุบัน ไม่ว่าจะด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจอย่างรุนแรง คุณภาพของคนก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นด้วย หลายประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศที่เจริญก้าวหน้าแล้ว หรือประเทศที่กำลังพัฒนาต่างตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาได้ทุ่มเทกำลังทั้งในแง่ความคิด และทรัพยากรของประเทศเพื่อการปฏิรูปหรือการพัฒนาการศึกษา เพื่อสะสมพลังอำนาจให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองให้อยู่รอด หรือแข่งขันกับผู้อื่นได้

“สถานศึกษา” ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การศึกษา วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา มีความสำคัญในฐานะเป็นหน่วยงานที่จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับคน

---

<sup>1</sup> สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12(พ.ศ.2560 – 2564 )**, (กรุงเทพฯ:สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2559), 10.

และสังคม<sup>2</sup> โดยนอกจากจะมีภารกิจในการจัดการศึกษาและให้บริการการเรียนรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุขแล้ว ยังต้องมีภารกิจด้านการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ โดยมีเป้าหมายในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานทางการศึกษา ของชาติ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนเป็นที่ยอมรับและศรัทธาของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน คุณภาพของการจัดการศึกษาหรือคุณภาพของผู้เรียนจะมีมากน้อยประการใด ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพการดำเนินการบริหารจัดการของสถานศึกษา<sup>3</sup> คุณภาพการศึกษาจะสะท้อนถึง คุณภาพของคนที่เป็ผลผลิตของการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษา ส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณคุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลือ อย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อ คุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน<sup>4</sup> ขณะที่การบริหารจัดการสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ตามมาตรา 39 ได้ กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาโดยยึดหลักการจัดระบบโครงสร้าง กระบวนการจัดการศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพ ใน ด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีอิสระในการ บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาที่

<sup>2</sup> กระทรวงศึกษาธิการ,พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553. 12.

<sup>3</sup> ศรัณยา ขวัญทอง, “การจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอ ท้ายเหมือง เขตพื้นที่การศึกษาพังงา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2553), 1.

<sup>4</sup> สำนักทดสอบทางการศึกษา, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2554), 1.



จะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง<sup>5</sup> โดยเฉพาะในด้านกระบวนการการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานที่กำหนด คุณภาพผู้เรียนจากทุกสถานศึกษามีคุณภาพเท่าเทียมกัน เสมอภาคกันและได้มาตรฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพทางการศึกษา<sup>6</sup>

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานศึกษามีการแบ่งโครงสร้างภายในตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด ซึ่งสถานศึกษาจะต้องแบ่งส่วนราชการเป็นฝ่ายงาน ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการศึกษาและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 คือ ครอบคลุมใน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป สถานศึกษามีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมายที่มีขอบข่ายภารกิจที่กำหนด ซึ่งการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการและระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด ซึ่งจะแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่ม หรือฝ่าย หรืองาน ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ ซึ่งจะต้องครอบคลุมขอบข่ายและภารกิจของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป<sup>7</sup>

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาทุกระดับ เพราะวิชาการสามารถพัฒนาคนทางด้านสติ ปัญญา ความรู้และความสามารถ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตใน

<sup>5</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 41.

<sup>6</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545**, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545), ฉ.

<sup>7</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู**, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550), 6-7.

สังคม ดังนั้นการพิจารณาประสิทธิภาพของสถานศึกษา จึงมุ่งเน้นผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ และงานวิชาการจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารในการให้ความสนใจการบริหารงานวิชาการเป็นประการแรกเสมอ การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การบริหารงานวิชาการเป็นเรื่องที่สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาต้องรับผิดชอบโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อทำการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ปัจจัยสู่ความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ที่การบริหารงานทุกงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตร เพื่อให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วยการวางแผนงานวิชาการ การจัดงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวัดผลและประเมินผลการเรียน งานทะเบียนนักเรียน และการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการยังหมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ 2 ด้านดังนี้ การบริหารงานวิชาการ ถ้ามองในด้านกระบวนการดำเนินงานแล้ว หมายถึง กระบวนการบริหาร กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หากมองการบริหารงานวิชาการ ในด้านงานของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียนคู่มือครู การจัดชั้นเรียนการจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา<sup>8</sup>

โรงเรียนวัดท่าพุด(นครผลประชานุกูล) มีแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) การบริหารจัดการศึกษา โดยต้องถึนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) มีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย 2) การพัฒนาหลักสูตรและคุณภาพการเรียนรู้ ปรับปรุงหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และจุดเน้นเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การคิดวิเคราะห์ ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี

<sup>8</sup>ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 2.

สารสนเทศ และสร้างนวัตกรรมของครูและนักเรียน 3) การประเมินคุณภาพการศึกษา โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานประเมินภายนอก (มหาดชน) 4) การพัฒนาคุณลักษณะนักเรียน นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต ประหยัด ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา มีจิตสาธารณะ ยอมรับและศรัทธาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรม สืบทอดภูมิปัญญาของท้องถิ่น ป้องกันตนเองให้รอดพ้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ และมีทักษะการดูแลรักษาสุขภาพให้แข็งแรงตามมาตรฐานของเด็กไทย กระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) เพื่อทราบสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อนำไปผลการวิจัยที่ได้เป็นข้อมูล ในกำหนดแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

## ปัญหาการวิจัย

จากผลการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่มุ่งเน้นคุณภาพ ความคาดหวังจากผู้ปกครอง สังคม และภาครัฐที่ต้องการเห็นหลักฐานอันเป็นผลมาจากการจัดการศึกษา นั่นคือคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร หน่วยงานที่รับผิดชอบนับตั้งแต่สถานศึกษา ต้นสังกัด หน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบหมาย จึงมีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามความคาดหวังของหลักสูตร คือมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ทุกระดับมีเจตนารมณ์เช่นเดียวกัน คือ ตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อมูลหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของผู้เรียนตามความคาดหวังของหลักสูตรและยังแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอีกด้วย

ผลการประเมินความรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์ในการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับนานาชาติ PISA ประจำปี ค.ศ.2015 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ และค่าเฉลี่ยขององค์การความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือ Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)<sup>9</sup> ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-Net (Ordinary National Educational Test) โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ในช่วงปีการศึกษา 2560 – 2562 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยรายวิชาส่วนใหญ่ลดลง และมีข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ คะแนนเฉลี่ยของทุกรายวิชาไม่ถึงร้อยละ 50 ดังแสดงในตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 – 2562 ของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล)

รายวิชา	ระดับชั้น					
	ประถมศึกษาปีที่ 6			มัธยมศึกษาปีที่ 3		
	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)			คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)		
	ปี2560	ปี2561	ปี2562	ปี2560	ปี2561	ปี2562
ภาษาไทย	43.92	53.81	44.44	46.96	55.01	48.57
คณิตศาสตร์	37.86	30.30	30.43	22.08	27.85	23.70
วิทยาศาสตร์	36.98	37.90	33.45	30.16	34.25	28.25
ภาษาอังกฤษ	31.07	34.28	28.82	28.00	26.70	28.75
<b>รวมเฉลี่ย 4 วิชา</b>	<b>37.46</b>	<b>39.07</b>	<b>34.29</b>	<b>31.80</b>	<b>35.95</b>	<b>32.18</b>

ที่มา : รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ปีการศึกษา 2560, 2561 และ 2562 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล),(อัดสำเนา)

<sup>9</sup> สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, “สรุปผลการวิจัย PISA 2015,” 2559.

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 – 2562 ของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำลง โดยมีบางรายวิชาที่คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ซึ่งรายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำลงเรื่อย ๆ ทั้งชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ วิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ตารางที่ 2 การจำแนกค่าสถิติผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) เขตพื้นที่และประเทศ ตามรายวิชา

รายวิชา	การจำแนกระดับ					
	ประถมศึกษาปีที่ 6			มัธยมศึกษาปีที่ 3		
	คะแนนเฉลี่ย(ร้อยละ)			คะแนนเฉลี่ย(ร้อยละ)		
	ประเทศ	เขตพื้นที่	โรงเรียน	ประเทศ	เขตพื้นที่	โรงเรียน
ภาษาไทย	38.67	47.95	44.44	55.14	55.91	48.57
คณิตศาสตร์	39.90	31.60	30.43	26.73	26.98	23.70
วิทยาศาสตร์	35.55	34.30	33.45	30.07	30.22	28.25
ภาษาอังกฤษ	34.42	30.86	28.82	33.25	32.98	28.75
<b>รวมเฉลี่ย 4 วิชา</b>	<b>37.14</b>	<b>36.18</b>	<b>34.29</b>	<b>36.30</b>	<b>36.52</b>	<b>32.18</b>

ที่มา : รายงานผลการทดสอบระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET) ปีการศึกษา 2562 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล),(อัดสำเนา)

จากตารางที่ 2 การจำแนกค่าสถิติผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) เขตพื้นที่และประเทศ ตามรายวิชา พบว่า คะแนนเฉลี่ยของโรงเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่และประเทศทุกรายวิชา

จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558 ) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้ดังนี้ 1.ด้านผลการจัดการศึกษา พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการสอบ O-NET ให้สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้วยการจัดการประชุมร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน โดยนำผลจากการสอบ O-NET การวัดประเมินผลของสถานศึกษามาวิเคราะห์ โดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้/

ตัวชี้วัด ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มาประกอบการวิเคราะห์ดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาให้ตรงประเด็น รวมทั้งการนำผลการจัดกิจกรรมของครูมาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมต่อสมรรถภาพและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน วางแผนในการดำเนินการ แก้ไขอย่างเป็นระบบ แต่งตั้งกรรมการในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมมีการจัดทำแบบฝึกและแบบทดสอบที่มีคุณภาพสอดคล้องกับแบบทดสอบ O-NET เป็นแบบฝึกหัดและแบบทดสอบประเภทการนำไปใช้ ความเข้าใจ ความคิด วิเคราะห์ คิดวิเคราะห์ นำผลการทดสอบ O-NET มาวิเคราะห์เพื่อหาตัวชี้วัดและแนวทางในการออกแบบทดสอบ เพื่อใช้กับนักเรียน จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นตัวบ่งชี้ที่มีผลการทดสอบต่ำ วัดผลประเมินผลให้หลากหลาย รวมทั้งจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม และให้อ่านบทพจนานุกรมเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2.ด้านการบริหารจัดการศึกษา 1) สถานศึกษาควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนให้มีความเป็นระบบ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการบริบทและศักยภาพของสถานศึกษา ตามสภาพที่เป็นจริง โดยใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมายในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนา ทั้งนี้ควรให้ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมดำเนินการ 2) สถานศึกษาควรแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2553 โดยประธานกรรมการสถานศึกษาแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการตามความเหมาะสมและความจำเป็นเพื่อร่วมมือกันในการพัฒนาการศึกษาให้มีความหลากหลาย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก)สถานศึกษาควรนำผลประเมินจากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนของครู แบบวัด แบบทดสอบของครู ไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาครูอย่างจริงจัง โดยแจ้งปัญหาจุดบกพร่องของการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ และข้อสอบให้ครูได้ปรับปรุงแก้ไข และติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ข)ครูควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำตารางกำหนดเวลาการส่งแผนก่อนสอนล่วงหน้า วิเคราะห์หลักสูตรตามตัวชี้วัดชั้นปี กำหนดสาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด ควรประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับเวลา การจัดกิจกรรมหรือไม่ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม บันทึกปัญหาจากการจัดกิจกรรมในบันทึกหลังการสอนให้มีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ของครูที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ค)ครูควรทำแบบวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคลที่ครอบคลุมด้านความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ความพร้อมด้านสติปัญญา พฤติกรรม ร่างกายจิตใจและสังคมและนำไปพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับปัญหา ใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม 4.ด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาควรวางแผนพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 และประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2554 โดยร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและตัวบ่งชี้เป็นเป้าหมายในการพัฒนา มีโครงการที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การ จัดกระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการ บริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้เน้นให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมดำเนินการ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี<sup>10</sup> นอกจากนี้ยังพบว่าคุณภาพด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่ สอดคล้องกับหลักสูตร โดยการนิเทศของหัวหน้าสายชั้น พบว่า ครูให้ความสำคัญกับการจัดการเรียน การสอนตามตัวชี้วัดน้อยกว่าเนื้อหาในสื่อประกอบการเรียน ขาดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ไม่ทั่วถึงและไม่ตรงตามสาระการเรียนรู้ ขาดครูและครูสอนไม่ตรงตามเอก คุรุศาสตร์ความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและไม่เป็นปัจจุบัน มีสื่อ เทคโนโลยีไม่เพียงพอเนื่องจากได้งบประมาณจำกัดไม่สามารถพัฒนางานวิชาการให้ดีเท่าที่ควร จึง ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษากำลังประสบปัญหาคือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ครูจัด กระบวนการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ขาดอัตรากำลังครู และสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ ของครูและนักเรียน ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาที่ต้องมีการปรับปรุง ระบบการทำงานให้มีคุณภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่คณะทำงานฝ่ายบริหารงานวิชาการ ต้องการศึกษาค้นคว้าการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ว่าอยู่ในระดับใด และมีแนวทางการบริหารงานวิชาการอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางใน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

<sup>10</sup> สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน),รายงานการประเมิน คุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2555-2558)ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.7-8.

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย และสามารถตอบปัญหาดังกล่าวได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)

### ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถามของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการบริการงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) เป็นอย่างไร

### สมมติฐานการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและหาคำตอบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานทางการวิจัยดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) อยู่ในระดับปานกลาง
2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด(นครผลประชานุกูล) มีหลายแนวทาง.

### ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเชิงระบบของลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenbunrg and Ornstein) ที่ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งในระบบสังคมที่มีลักษณะเป็นระบบเปิดเนื่องจากมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ระบบการบริหารโรงเรียน (System of School Administration) จะมีลักษณะเป็นการจัดการเชิงระบบ โดยพื้นฐานขององค์การทางการศึกษามี 5 ส่วน คือ

- 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ งบประมาณ ทรัพยากรทางกายภาพ และข้อมูลต่างๆ
- 2) กระบวนการเปลี่ยนแปลง (Transformation process) ได้แก่ การดำเนินการภายในขององค์กรและระบบของการจัดการการดำเนินงาน



3) ปัจจัยนำออกหรือผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ความพึงพอใจของชุมชน ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ และผลของการจัดการศึกษา

4) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับปัจจัยนำออกหรือกระบวนการขององค์กร ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกปัจจัยนำเข้าในการบริหารงานในรอบต่อไป ข้อเสนออาจนำไปสู่การปรับกระบวนการเปลี่ยนแปลงและผลผลิตในอนาคต

5) สภาพแวดล้อม (Environment) ได้แก่ สภาพแวดล้อมขององค์กรรวมถึงพลังของสังคม การเมือง การปกครองและเศรษฐกิจ ที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร<sup>11</sup>

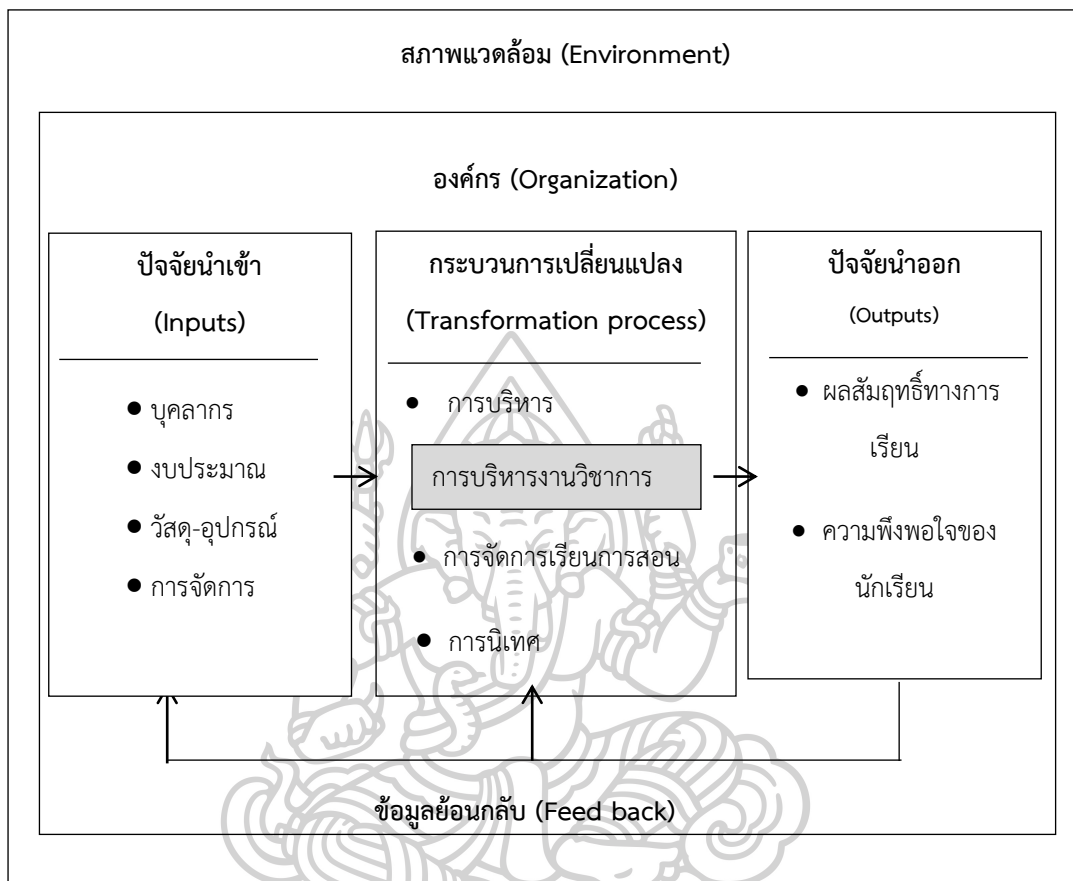
การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาทุกระดับ เพราะวิชาการสามารถพัฒนาคนทางด้านสติ ปัญญา ความรู้และความสามารถ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในสังคม ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึง ขอบข่ายงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การวางแผนงานเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล<sup>12</sup> และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา<sup>13</sup> ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา

<sup>11</sup> Lunenburg, Fred C. and Allan C. Ornstein. **Educational administration: Concepts and practices**, 6<sup>th</sup> ed., (Belmont, CA: Wadsworth/Cengage Learning, 2012), 20-22.

<sup>12</sup> ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์,การบริหารงานวิชาการ,(กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ,2553), 3-4.

<sup>13</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 41.

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ตามขอบข่ายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มาดำเนินการศึกษาวิจัย ดังแผนภูมิที่ 1



แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

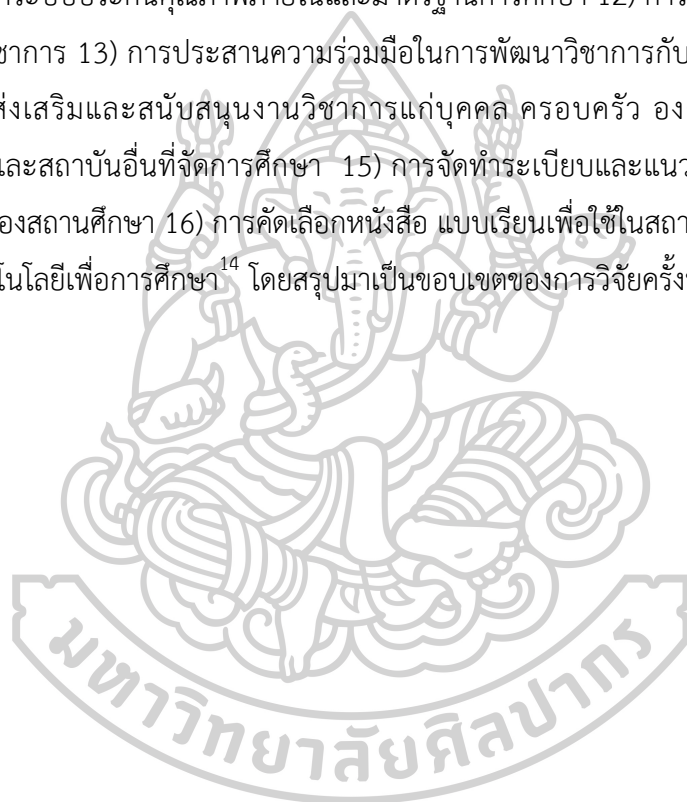
ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein. **Educational administration: Concepts and practices**, 6<sup>th</sup> ed., (Belmont, CA: Wadsworth/Cengage Learning, 2012), 20-22.

: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล” (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 41- 49.

### ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในเป็นข้อมูลในการปรับปรุง ตลอดจนพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้เหมาะสม ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การดำเนินการต่างๆ ของโรงเรียนวัดท่าพุด(นครผลประชานุกูล)เป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น โดย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย โดยศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจำแนกภารกิจด้านการบริหารงานวิชาการออกเป็น 17 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา<sup>14</sup> โดยสรุปมาเป็นขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ดังแผนภูมิที่ 2



<sup>14</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 41-49.

การบริหารงานวิชาการ
1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2) การวางแผนด้านวิชาการ
3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9) การนิเทศการศึกษา
10) การแนะแนว
11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15) การจัดทำระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล” (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 41-49.

## นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามของคำศัพท์เฉพาะ ดังนี้

**การบริหารงานวิชาการ** หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ เป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องตระหนักถึง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 17 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

**โรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)** หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตั้งอยู่ หมู่ที่ 9 ตำบลไร่ขิง อำเภอสมาปราน จังหวัดนครปฐม

## บทที่ 2

### วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) โดยนำเสนอเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นแนวคิดทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ ส่วนที่สองเป็นข้อมูลของ โรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) และส่วนที่สามเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

#### การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียนและเป็นงานหลักที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

#### ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักและเกี่ยวกับกิจกรรมในสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการมีคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งเป็นจุดประสงค์หลักของสถานศึกษา นักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกันออกไป อย่างหลากหลายดังเช่น เฟอร์สท์และกินเซอร์ (Forest and Kinser) กล่าวความหมายการบริหารวิชาการไว้ว่า เป็นงานที่จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริการ และการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรการสอน<sup>15</sup> ส่วน วิคค์ เฟอร์ลอง และไฮเออร์เกอร์ (Vick, Furlong and Heiberger) ให้ความหมายการบริหารวิชาการว่า หมายถึง การวางแผนงานที่ต้องรับผิดชอบในการติดตามงานที่เกี่ยวกับวิชาการทั้งหมด ซึ่งเป็นภาระงานที่ใหญ่กว่างานบริหารทั่ว ๆ ไป และเป็นสิ่งที่ได้รับมอบหมายภายในองค์กร<sup>16</sup>

<sup>15</sup> James Forest and Kinser, **Higher Education in the United State : An Encyclopedia**, (Oxford: ABC-CLIO, 2002), 1.

<sup>17</sup> Julia Miller Vick, Jennifer S. Furlong , Mary Morris Heiberger, **The Academic Job Search Handbook**, 4<sup>th</sup> ed, (Philadelphia : University of Pennsylvania Press, 2008),

ซึ่ง ฟราย, เคทเทอร์ริดจ์ และมาร์แชล (Fry, Ketteridge and Marshall) ให้ความหมายของการบริหารวิชาการว่าเป็นงานที่กำกับติดตาม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการเรียนรู้ การสอน การทำงานวิจัย การนิเทศติดตาม การบริหารงานวิชาการและการจัดการ ตลอดจนการรักษาความเป็นมืออาชีพ ทางด้านการจัดการเรียนการสอน<sup>17</sup> สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน<sup>18</sup>

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาและส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญหรือเป็นงานหลักของสถานศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง

#### ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารและครูจะต้องทำความเข้าใจกับความสำคัญองงานวิชาการ ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้ จันทรานี สงวนนาม ได้ให้ทัศนะคิดว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง สนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร<sup>19</sup> ขณะที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะ

<sup>17</sup> Heather Fry, Steve Ketteridge and Stephanie Marshall, *A Handbook for Teaching and Learning in higher Education : Enhancing Academic Practice*, 3rd ed, (New York : Taylor & Francis, 2009), 3.

<sup>18</sup> ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, *การบริหารงานวิชาการ*, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 3.

<sup>19</sup> จันทรานี สงวนนาม, *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บุ๊ค พอยท์, 2552), 79.

สถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น<sup>20</sup>

จากการศึกษาความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการนั้นถือเป็นภารกิจสำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งทุกฝ่ายมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต้องประสานและร่วมมือกันพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

### ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศหลายท่าน ได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ เซอร์จิโอวันนีและคณะ (Sergiovanni and others) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) การตั้งปรัชญาการศึกษาขึ้นมาและตั้งวัตถุประสงค์ในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุปรัชญาการศึกษานั้น 2) จัดทำโครงการเพื่อให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ 3) จัดให้มีการประเมินผลหลักสูตร และการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ 4) สร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง 5) จัดหาวัสดุเพื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ<sup>21</sup> ส่วน คิมบร็อฟและนันเนรี (Kimbrough and Nunnery) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 1) การกำหนดนโยบายและหลักการให้ชัดเจน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา 3) การจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมาย 4) การจัดองค์การของการเรียนการสอน 5) การประเมินผล 6) การจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน<sup>22</sup> ซึ่งฟอเรสและกินเซอร์ (Forest and Kinser) ได้กำหนดขอบข่ายและภาระงานด้านการบริหารวิชาการไว้ดังนี้ 1) งานกำหนดเป้าหมายและมาตรฐาน 2) งานวางแผนและพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่สนับสนุนเป้าหมายและมาตรฐาน 3) งานด้านการตลาด 4) งานด้านบุคลากร 5) การจัดตารางเรียนและการจัดลำดับ 6) การจัดชั้นเรียน 7) งานด้านกฎหมาย 8) การวัดประเมินผลและการประกันคุณภาพ 9) การแก้ไขข้อขัดแย้ง 10) การเสริมแรง ขวัญกำลังใจ คุณธรรม

<sup>20</sup> ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 3.

<sup>21</sup> Thomas J Sergiovanni and other, **Education Governance and Administration**, (New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1980), 267-268.

<sup>22</sup> Ralph B. Kimbrough and Michael Nunnery, **Education Administration**, 3<sup>rd</sup> ed, (New York : Publishing Company, 1998), 51-58.



จริยธรรม 11) งานที่เกี่ยวข้องกับกระทรวง 12) การจัดสรรงบประมาณ 13) การจัดทำรายงานประจำปีต่อสาธารณชน<sup>23</sup> เช่นเดียวกับ ธีระ รุญเจริญ กล่าวถึงขอบข่ายภารกิจการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 7) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 8) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา<sup>24</sup> และปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวถึงขอบข่ายงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การวางแผนงานเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล<sup>25</sup> ส่วนจันทรานี สงวนนาม ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การวิจัยในชั้นเรียน 3) การสอนซ่อมเสริม 4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) การนิเทศภายในสถานศึกษา 6) การประกันคุณภาพการศึกษา<sup>26</sup> ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการออกเป็น 17 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การ

<sup>23</sup> James Forest and Kinser, *Higher Education in the United State : An Encyclopedia*, (Oxford: ABC-CLIO, 2002), 1.

<sup>24</sup> ธีระ รุญเจริญ, *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แอล. ที. เพรส., 2550), 97.

<sup>25</sup> ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, *การบริหารงานวิชาการ*, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 3-4.

<sup>26</sup> จันทรานี สงวนนาม, *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บุ๊ค พอยท์, 2553), 152.

จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา<sup>27</sup>

จากการศึกษาขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ขอบข่ายงานวิชาการหมายถึง กิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาให้นักเรียนให้สามารถบรรลุถึงจุดหมายของการศึกษาที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 17 ด้าน สามารถจำแนกรายละเอียดของในแต่ละด้าน ดังนี้

## 1 การพัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร

### ท้องถิ่น

หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสภาพชุมชน สังคม และเศรษฐกิจในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน โดยเปิดโอกาสให้บุคคลและหน่วยงานในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนา หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น<sup>28</sup> ดังนี้ 1) วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ 2) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ 3) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 4) จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง 5) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

สรุปได้ว่า การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น คือ การวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้น วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา กำหนดจุดเน้น ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและ

<sup>27</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหาร

โรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล” (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 41-49.

<sup>28</sup> เรื่องเดียวกัน, 42.

ชุมชน จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น

## 2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

การวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญและ ช่วยให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานสำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการว่าเป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำ หลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงาน ดังนี้ 1) แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบ งานตามภาระหน้าที่การจัดหลักสูตร 3) บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนด เนื้อหาที่จะสอน ในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึด โครงการสอนเป็นหลัก<sup>29</sup> การวางแผนงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญและมีประโยชน์ต่อสถานศึกษามาก ช่วยให้เห็นปัญหาต่าง ๆ และหาวิธีการแก้ไขตั้งแต่เริ่มต้น การวางแผนงานวิชาการมีความสำคัญ ต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ดังนี้ 1) สถานศึกษามีงบประมาณและทรัพยากรจำกัด การวางแผน จะช่วยให้ใช้งบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ ได้อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด 2) การ วางแผนจะเป็นตัวกำหนดกิจกรรมที่จะทำในอนาคตไว้ล่วงหน้า โดยการได้ศึกษาถึงข้อมูลและ ข้อเท็จจริงอื่น ๆ เพื่อช่วยให้ผู้ทำงานสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าและเตรียมพร้อมที่จะแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น 3) สถานศึกษาจะประกอบด้วยงานต่าง ๆ หลายงาน เช่น งานวิชาการ งาน กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา งานธุรการ ซึ่งแต่ละงานจะมีภาระหน้าที่และแผนการดำเนินงานของตนเอง การสามารถจัดแผนร่วมกันระหว่างงานต่าง ๆ ทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานไปตามจุดมุ่งหมาย ที่วางไว้ได้และช่วยเหลือกันและกันได้ 4) การวางแผน ทำให้สามารถพัฒนาสถานศึกษาไปตามทิศทาง ที่กำหนดไว้ สามารถคงอยู่ในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ<sup>30</sup>

ดังนั้น การวางแผนงานด้านวิชาการในโรงเรียนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากเพราะการ วางแผนที่ดีจะนำไปสู่ความสำเร็จที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องร่วมกับครูผู้สอนศึกษาถึงสภาพ ปัจจุบันและปัญหาของงานด้านวิชาการในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและการ

<sup>29</sup> ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 3.

<sup>30</sup> เรื่องเดียวกัน, 97.

ดำเนินงานตามแผน ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลงานด้านวิชาการ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนต่อไป

สรุปได้ว่าการวางแผนงานด้านวิชาการ คือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล การกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและการใช้สื่อ การส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

### 3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีหน้าที่ดูแล กำกับ ติดตาม นิเทศการเรียนการสอนให้ครูเตรียมการสอน เตรียมสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมโดยใช้วิธีการสอนหลากหลายวิธี มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์และมีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนทำการสอนทุกครั้ง เป็นต้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>31</sup> ดังนี้ 1) จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา 2) จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ 4) จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6) ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้วยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา คือ การจัดทำแผนการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

<sup>31</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล” (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 42-43.

#### 4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงได้นั้นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ หลักสูตร ซึ่งในด้านความหมายของหลักสูตรได้มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้หลายประการ บุญเลี้ยง ทุมทอง ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้ 1) เป็นเสมือนเป้าหมายหรือจุดหมายของหลักสูตร 2) หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา 3) หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา 4) ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู 5) หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญของงานและพัฒนาการของเด็กตามจุดหมายของการศึกษา 6) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง 7) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่ช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม 8) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีดำเนินชีวิตของเด็กให้ไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร 9) หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไร 10) หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะ เจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคมและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง<sup>32</sup> ขณะที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้ 1) งานด้านหลักสูตรและการสอน ทำให้สถานศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ 2) งานด้านหลักสูตรทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย 3) หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแปลนการจัดการสอน การพัฒนาหลักสูตรบอกไว้ว่าวัตถุประสงค์ที่ต้องการมีอะไรบ้าง จะใช้อะไรเป็นวัสดุและอุปกรณ์จะสอนอย่างไร จัดเตรียมการสอนอย่างไรบ้าง เพื่อช่วยในด้านการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรจึงมีความสำคัญ เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ ต้องการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูที่จะจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะ ความประพฤติ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ<sup>33</sup>

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์จากกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนานั้นให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ตามแผนการศึกษาของชาติซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตร

<sup>32</sup> บุญเลี้ยง ทุมทอง, การพัฒนาหลักสูตร, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), 13-14.

<sup>33</sup> ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 23.

ได้แก่ จุดหมาย หลักการ โครงสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหารายวิชา สื่อการเรียนการสอน วิธีสอนและการวัดประเมินผล

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการในการปรับปรุงหลักสูตร หรือสร้างหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสม เพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและเพื่อให้ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ดังที่บุญเลี้ยง ทุมทอง ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่า เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจเลือกทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสมหรือรวบรวมทางเลือกที่เหมาะสมต่าง ๆ เข้าด้วยกันจนเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้<sup>34</sup> ดังที่ ภาวนี อารงเลิศฤทธิ์ กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนหรือสถานศึกษามีภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษาของชาติและตามความต้องการของท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการวิเคราะห์ปัญหา วางแผนงาน ดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรและประเมินผลหลักสูตร โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูงสุดเหมาะกับผู้เรียนและสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>35</sup> ดังนี้ 1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบได้ จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูง และลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ การศึกษาทางเลือก และสอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน

<sup>34</sup>บุญเลี้ยง ทุมทอง, *การพัฒนาหลักสูตร*, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), 167.

<sup>35</sup>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, *คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”* (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 43

ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก 2) สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา 4) นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา คือ การศึกษา วิเคราะห์สถานภาพ สถานศึกษา การจัดโครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สารการเรียนรู้ท้องถิ่น การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตร การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

### 5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนผล กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้ 1) ยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ 2) กระบวนการเรียนรู้เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก ใช้วิธีสอนที่หลากหลายเหมาะกับผู้เรียนรายบุคคล 3) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ใช้วิธีการ กิจกรรม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียน<sup>36</sup> ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดการดำเนินการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ดังนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการในสถานการณ์ต่างๆ การประยุกต์ความรู้เพื่อแก้ปัญหา 3) จัดกิจกรรมได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนผสมผสานความรู้ให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน ที่อำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และความรอบรู้ 6) จัดกระบวนการเรียนรู้แบบประสานความร่วมมือกับ ผู้ปกครองบุคลากรในชุมชน เกิด

<sup>36</sup>วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนผล, จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษากระบวนการทัศน์ใหม่การพัฒนา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพฯ : จรัสสนิทวงศ์การพิมพ์, 2553), 34.

การเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา เพื่อพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ และ 7) ศึกษาค้นคว้า พัฒนา รูปแบบ หรือออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นผู้นำ เป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น<sup>37</sup>

สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง กับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยผสมผสานสาระความรู้ ต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความ รอบรู้ ศึกษาค้นคว้า พัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

## 6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า การวัดและประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียน การสอนและมีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอาจารย์ ทำให้ ครูอาจารย์ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไรและจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น 2) เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษา นักเรียนนักศึกษาจะได้ทราบว่าตนมีความรู้ ความเข้าใจใน บทเรียนหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง 3) เพื่อปรับปรุงระบบการ บริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงสร้างการสอน บันทึกรายการสอนที่ นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้แก้ไขปรับปรุงอย่างไร 4) เพื่อเป็นข้อมูลทาง การศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียนการศึกษาสำเร็จตามหลักสูตรเป็นแนวทางในการทำงานและศึกษา ต่อ 5) เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักศึกษา ผลการเรียนและการสำเร็จ ตามหลักสูตร 6) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาในด้านผลการเรียน และการสำเร็จการเรียน ของนักเรียนนักศึกษา<sup>38</sup> กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>39</sup> ดังนี้ 1) กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับ

<sup>37</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหาร โรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 43-44

<sup>38</sup> ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, **การบริหารงานวิชาการ**, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 166-167.

<sup>39</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหาร โรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 44-45



นโยบายระดับประเทศ 2) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา 3) วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน 4) จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 5) จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล 6) จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน 7) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8) การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน คือ กำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนตามหลักสูตร โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ จัดทำเอกสารหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและการประเมินผลของโรงเรียน วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน ประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล การเรียน อนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียน

## 7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

การวิจัยถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู ช่วยในการค้นหาคำตอบของสาเหตุปัญหา หรือข้อบกพร่องในระบบการเรียนการสอนนั้น ๆ การนำการวิจัยเข้าไปช่วยจะทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูสามารถนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตรได้ ครูที่จะทำการวิจัยได้สำเร็จจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้อิสระในทางความคิด ให้อิสระในการทำงานค้นคว้าทดลองที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของครูผู้ทำวิจัย เพื่อครูจะได้ค้นพบปัญหาและแนวทางแก้ไข ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ว่าจะให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาและมาตรา 24(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ดังนั้นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ถือเป็นกระบวนการการบริหารงานวิชาการเพื่อให้ผู้บริหารพัฒนาศักยภาพของครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัย สามารถปฏิบัติได้และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>40</sup> ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา 2) พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผล ในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ 3) พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย 4) รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้อง พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

## 8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>41</sup> ดังนี้ 1) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ 2) จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน

<sup>40</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 45.

<sup>41</sup> เรื่องเดียวกัน, 45-46.

ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น 3) จัดระบบข้อมูล แหล่งการเรียนรู้ในห้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ 4) ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมครูและผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ

สรุปได้ว่า การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ คือ จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในห้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาของตน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาและในต่างประเทศ

## 9. การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารต้องดำเนินการขึ้นภายในสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีระดับมาตรฐานทางการศึกษาที่ดี ครูมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีสมรรถนะตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการให้บริการ ช่วยเหลือ และแนะนำให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปรัชญา วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอน และเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา<sup>42</sup> และยังได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนว่า เป็นการมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของสถานศึกษา 2) เพื่อบริการงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 3) เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผล ปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้ได้มาตรฐานและเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษาและผู้สอน 5) เพื่อพัฒนา

<sup>42</sup> ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553, 223.

บุคลากรโดยเฉพาะผู้สอนให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษา ทั้งสามารถใช้แก้ปัญหาเหล่านั้นได้อีกด้วย<sup>43</sup>

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>44</sup> ดังนี้ 1) สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง 2) จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ 3) จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ การสร้างความตระหนักแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครู จัดการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบจัดกระบวนการทำงานเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

## 10. การแนะแนวการศึกษา

การแนะแนวการศึกษา เป็นงานที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพและสามารถจัดการชีวิตของตนเองอย่างชาญฉลาด มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สู่โลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพ สามารถตัดสินใจ แก้ปัญหา เลือกลงและวางแผนชีวิตการเรียน อาชีพ และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ มีทักษะชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ความสำเร็จและเป็นประโยชน์ และสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้กล่าวถึงการดำเนินงานแนะแนวว่า ต้องจัดให้ครอบคลุมขอบข่ายงานแนะแนวทั้ง 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการศึกษา ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อไป

<sup>43</sup> เรื่องเดียวกัน, 226.

<sup>44</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 46.

อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้และสามารถวางแผนการเรียน หรือการศึกษา ต่อได้อย่างเหมาะสม 2) ด้านอาชีพ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพ อย่างหลากหลายมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบ อาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ 3) ด้านส่วนตัวและสังคม ใฝ่รู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้จักและเข้าใจตนเอง รัก และเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รักสิ่งแวดลอม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิต ที่ดีมีคุณภาพ มีทักษะชีวิตและสามารถปรับตัวดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข<sup>45</sup>

ดังนั้นการแนะแนวการศึกษาจึงเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่ง เนื่องด้วยกิจกรรมแนะแนวเป็น กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนใฝ่รู้จักตนเอง ใฝ่รักสิ่งแวดลอม สามารถตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต ทั้งในด้านการศึกษาและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน รวมทั้งเป็นกิจกรรมช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>46</sup> ดังนี้ 1) กำหนด นโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญโดยให้ทุกคนในสถานศึกษา ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) จัดระบบงาน และโครงสร้างองค์กรแนะนำและดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็น คุณค่าของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมใน เรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการ เรียนรู้และเชื่อมโยง สู่การดำรงชีวิตประจำวัน 5) คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและ บุคลิกภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะ แนว 6) ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเป็นระบบ 7) ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน 8) ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว 9) เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

<sup>45</sup> สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, **แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวระดับ**

**ประถมศึกษา**, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554), 3.

<sup>46</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหาร**

**โรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 46-47.

สรุปได้ว่าการแนะแนว คือกำหนดการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวให้ชัดเจน สร้างความตระหนัก ส่งเสริมและพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว คัดเลือกครูแนะแนว ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

## 11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า กล่าวถึงหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน 3) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม ประเมินผล พัฒนา ปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ<sup>47</sup>

ดังนั้น ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด เพื่อให้ผู้รับบริการมีความมั่นใจต่อสถานศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาได้มาตรฐานและนำสู่การผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพ

<sup>47</sup> สำนักงานพัฒนาความก้าวหน้า, ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริการสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่, (กรุงเทพฯ : เอส.พี.เอ็น.การพิมพ์, 2553), 232.

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>48</sup> ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน 2) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายในจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูล มีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ 3) จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) 4) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA 5) ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม 6) ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และ 7) จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

สรุปได้ว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา คือการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชนจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน จัดทำแผนโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาดำเนินการตามแผนพัฒนาโรงเรียน โดยสร้างระบบงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมและวงจรพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ตรวจสอบ ประเมิน จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

<sup>48</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 47.

## 12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>49</sup> ดังนี้ 1) จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น 2) ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน 3) ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ 4) พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน ศึกษาสำรวจความต้องการและสนับสนุนงานวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน

## 13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>50</sup> ดังนี้ 1) ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น 2) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 3) ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น 4)

<sup>49</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 47.

<sup>50</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 47-48.



จัดกิจกรรมร่วมชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

สรุปได้ว่า การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น คือ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชน ตลอดจนประสานงานกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

#### 14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>51</sup> ดังนี้ 1) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา 3) ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน 4) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น 6) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ การสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์

<sup>51</sup> เรื่องเดียวกัน, 48.

ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ร่วมกัน ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ให้ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสม

### 15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาดังปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้เสนอแนะ ดังนี้ 1) แบ่งหน้าที่การดำเนินงานให้ชัดเจนในแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในโรงเรียน 2) ฝ่ายธุรการ เป็นงานที่ช่วยให้โรงเรียนเกิดความคล่องตัวในการบริหารงานและมีหน้าที่กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยมุ่งให้บริการแก่บุคลากรในสถานศึกษาเป็นหลัก<sup>52</sup> กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>53</sup> ดังนี้ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกรายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน 2) จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน 3) ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง 4) นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ 5) ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา คือ การศึกษา วิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

<sup>52</sup>ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 1.

<sup>53</sup>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล” (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556), 48-49.

## 16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>54</sup> ดังนี้ 1) ศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน 3) ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา คือ การศึกษา วิเคราะห์ การคัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

## 17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา<sup>55</sup> ดังนี้ 1) จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา 2) พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา 3) พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ 4) พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน 5) นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

<sup>54</sup> เรื่องเดียวกัน, 49.

<sup>55</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556),49.

สรุปได้ว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา คือ การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในการจัดทำ จัดหาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนา บุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี

จากข้อมูลที่กำลังกล่าวมาทั้งหมดในการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 17 ด้าน คือ การพัฒนาหรือการ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การ ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จะ เห็นได้ว่า ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับชาติ มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงตามจุดหมายของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น



### ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)

โรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ตั้งอยู่เลขที่ 78/1 หมู่ที่ 9 บ้านท่าพูด ตำบลไร่ชิง อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2464 โดยประชาชนร่วมกับเจ้าอาวาสพร้อมใจกันจัดตั้งขึ้นที่ศาลาวัดท่าพูดในบริเวณที่ดินของวัด จำนวน 14 ไร่ 2 งาน 83 ตารางวาเขตพื้นที่บริการได้แก่ หมู่ที่ 7 - 13 ตำบลไร่ชิง และ หมู่ที่ 6 ตำบลบางเตย เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นการศึกษาปฐมวัยปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนเฉลี่ย ปีการศึกษาละ 1,200 คน

### ประวัติโดยย่อและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

โรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 บ้านท่าพูด ตำบลไร่ชิง อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2464 โดยประชาชนร่วมกับเจ้าอาวาสพร้อมใจกันจัดตั้งขึ้น ที่ศาลาวัดท่าพูดในบริเวณที่ดินของวัด จำนวน 14 ไร่ 2 งาน 83 ตารางวา

ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มอยู่ริมแม่น้ำ น้ำท่วมถึง ทิศตะวันตกติดวัดท่าพูดทิศตะวันออกติดคลองวัดท่าพูดทิศเหนือติดถนนสายพุทธมณฑล ไร่ชิง ทิศใต้ติดแม่น้ำนครชัยศรีมีการดำเนินงานตามลำดับดังนี้ พ.ศ. 2464 เปิดทำการสอนครั้งแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ศาลาการเปรียญวัดท่าพูด นายคลี สงกา เป็นครูใหญ่คนแรก และเปิดเป็นทางการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464 ชื่อว่าโรงเรียนประชาบาลตำบลไร่ชิง พ.ศ. 2481 เจ้าอาวาสวัดท่าพูดร่วมมือกับประชาชนสร้างอาคารเรียน แบบ ป.2 2 ชั้นขนาด 8 ฮ 24 ม. และขอตั้งชื่อใหม่ว่าโรงเรียนวัดท่าพูด พ.ศ. 2483 นายเอื้อน วาราชนนท์ เป็นครูใหญ่จนถึง พ.ศ. 2515 เปิดทำการสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พ.ศ. 2526 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 พ.ศ. 2507 สร้างอาคารเรียนแบบ 008 โดยงบประมาณของทางราชการร่วมกับเจ้าอาวาสและประชาชน พ.ศ. 2509 ทางราชการให้งบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบ 007 อีก 1 หลัง เจ้าอาวาสวัดท่าพูด และประชาชนร่วมบริจาคสมทบ พ.ศ. 2517 องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จัดสรรงบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบ 017และประชาชนบริจาคสมทบ พ.ศ. 2521 เปิดทำการสอนชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 พ.ศ. 2522 เจ้าอาวาสวัดท่าพูดร่วมกับประชาชนและทางราชการจัดสรรงบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบ 008 แทนอาคารหลังเดิมที่ชำรุดอีก 1 หลัง พ.ศ. 2530 ทางราชการจัดสรรงบประมาณ 1,000,000 บาท ประชาชนสมทบอีก 1,350,000 บาท สร้างอาคารอเนกประสงค์ แบบพิเศษ (หอประชุม) ขนาด 32 ฮ 36 ม. พื้นที่ 1,152 ตารางเมตร พ.ศ. 2538 พระครูพิศาลสาธุวัฒน์ เจ้าอาวาสวัดท่าพูดร่วมกับประชาชนก่อสร้างอาคารเรียน แบบรัตนโกสินทร์สมโภชน์ อาคาร 4 ชั้น 24 ห้องเรียน พ.ศ. 2540 เปิดทำการสอนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ตั้งแต่ชั้นระดับอนุบาล 3 ขวบ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พ.ศ. 2548 เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นระดับปฐมวัย ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่

3 มีนักเรียนจำนวน 1,631 คน นายสุวรรณ เรือนอินทร์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน พ.ศ. 2550 เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นระดับปฐมวัย ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวน 1,631 คน นายสุวรรณ เรือนอินทร์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน พ.ศ. 2551 มีนักเรียนจำนวน 1,453 คน นายเกื้อกูล ศรีสวัสดิ์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน พ.ศ. 2559 มีนักเรียนจำนวน 1,165 คน นายชูพงษ์ กำลังงาม เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ปัจจุบัน พ.ศ. 2563 มีนักเรียนจำนวน 1,255 คน นายยุทธนา ปฐมวราชาติ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

สภาพเศรษฐกิจ ชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ประชาชนมีฐานะปานกลาง ด้านการศึกษา ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีความตระหนักและสนับสนุนในเรื่องการศึกษา ส่งบุตรหลานเข้าเรียน รวมทั้งผลักดันให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความร่วมมือและสนับสนุนเป็นอย่างดี

### อัตลักษณ์ของโรงเรียน

“ร่าเริง แจ่มใส ไหว้งาม นามท่าพูด”

### วิสัยทัศน์

“โรงเรียนวัดท่าพูด จัดการศึกษาได้มาตรฐานการศึกษา อย่างมีส่วนร่วม มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีความเป็นเลิศด้านคุณธรรมและสุขภาพ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

### ปรัชญาโรงเรียน

วิชาการก้าวหน้า การศึกษาก้าวไกล

อนามัยก้าวพร้อม สิ่งแวดล้อมก้าวล้ำ

คุณธรรมก้าวเด่น เน้นชุมชนก้าวหน้า

### พันธกิจ

- 1) จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสากล
- 2) ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตอนุรักษสืบสานวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 3) ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 4) บริหารจัดการศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
- 5) ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

### เป้าประสงค์

- 1) ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 2) ครูมีศักยภาพ สมรรถนะและทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 3) ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย ร่วมสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย
- 4) โรงเรียนมีความเข้มแข็งและบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### นโยบายโรงเรียน

- 1) เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยยึดคุณธรรมและค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ
- 2) พัฒนาทักษะความสามารถทั้งด้านวิชาการและงานอาชีพอย่างหลากหลาย
- 3) เตรียมความพร้อมสู่อาเซียน<sup>56</sup>

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### งานวิจัยในประเทศ

ธีระพร อายุวัฒน์ ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริการงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 17 ด้าน ข้อเสนอแนะปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการ

<sup>56</sup> โรงเรียนวัดท่าพุด, ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล), เข้าถึงเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://www.wtpschool.ac.th/>

ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก 17 ด้านและผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมีประโยชน์ และนำไปปฏิบัติจริงได้<sup>57</sup>

วชิราภรณ์ พรหมนาทม ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ด้านการบริหารวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอาจเป็นเพราะการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนและการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษา หลักสูตรจึงต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัย ผู้บริหารและครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนาหลักสูตรนอกเหนือจากหน้าที่สอน และต้องมีกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ<sup>58</sup>

วิภา ทองหง่า ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์กรประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การประกันคุณภาพการศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 3) การนิเทศการศึกษา 4) การแนะแนวการศึกษา 5) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 6) สื่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า องค์กรประกอบทุกตัวมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านประกันคุณภาพการศึกษา โดยที่มีการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การนิเทศทางการศึกษา การแนะแนวทางการศึกษา การมีส่วนร่วมในการศึกษาและสื่อการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์โดยส่งผ่านการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนและผลการยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

<sup>57</sup> วีระพร आयวัฒน์ “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก” (ดุชนิพนธ์ปริญญาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552), ง.

<sup>58</sup> วชิราภรณ์ พรหมนาทม. “การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), 105-108



สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และใช้ประโยชน์ได้จริง สอดคล้องกับทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย<sup>59</sup>

ทินพันธ์ บุญธรรม ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก ประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01<sup>60</sup>

สิริกกร ทิตยวงษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารแบบมีส่วนร่วมแบบคณะกรรมการการบริหารระดับกลาง แบบปรึกษาหารือและแบบให้ข้อเสนอแนะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05<sup>61</sup>

อังคณา มาศเมฆ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษา

<sup>59</sup>วิภา ทองหง่า “รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร” (ดุขุณีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), ง.

<sup>60</sup>ทินพันธ์ บุญธรรม “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), ง.

<sup>61</sup>สิริกกร ทิตยวงษ์ “การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), ง.

ท้องถิ่นที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก หรือมีความสัมพันธ์คล้อยตามกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01<sup>62</sup>

นิลวรรณ วัฒนา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการปฏิบัติงานบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด นอกนั้น มีระดับการปฏิบัติงานในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ รองลงมาด้านการวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตการศึกษา<sup>63</sup>

มณีรัตน์ พันธุ์แก่น ที่ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยของตนเอง มาพัฒนาการเรียนการสอนและควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์หรือประสานขอความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการเผยแพร่<sup>64</sup>

สุรางค์ ลิ้มเจริญ ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการ กับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปราจีนบุรี ที่มีข้อเสนอแนะว่า การบริหารงานวิชาการด้านการบริหารการ

<sup>62</sup> อังคณา มาศเมฆ “การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 ” (ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), ง.

<sup>63</sup> นิลวรรณ วัฒนา. “การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ” (ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556), 107

<sup>64</sup> มณีรัตน์ พันธุ์แก่น. “ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ” (ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557)

วัดและการประเมินผลควรมีการส่งเสริมอบรมเชิงปฏิบัติ เรื่อง การวัดและการประเมินผล เพื่อการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล<sup>65</sup>

วิมล เดชะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสำรวจวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการในการวางแผนงานนิเทศวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายใน การวางแผนจัดทำโครงการนิเทศตามลักษณะงานภายในโรงเรียน การจัดกิจกรรมนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในโรงเรียนแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับนักเรียน ให้ดำเนินไปตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา<sup>66</sup>

มูนา จารง ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอน ในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางในการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา รองลงมาคือผู้บริหารสนับสนุนให้ครูรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องคล้อยกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รองลงมาคือผู้บริหารจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียน

<sup>65</sup> สุรางค์ ลิ่มเจริญ .“การบริหารงานวิชาการ กับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองปราจีนบุรี” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยธัญบุรี,2557),79.

<sup>66</sup> วิมล เดชะ “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2559), 78.

เกิดการเรียนรู้และมี ความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ตามลำดับ ด้านการการนิเทศการศึกษา มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหาร จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทัวถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจ กระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ผู้เรียนและตัว ครูเอง และผู้บริหารจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศ การศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามลำดับ ด้านการแนะแนว ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหาร กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็น องค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนใน สถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและ สนับสนุนการดา เนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ และผู้บริหารจัด ระบบงานและโครงสร้างองค์กร แนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน <sup>67</sup>

อภิชา พุ่มพวง ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า แนว ทางการพัฒนาโดยผู้บริหารเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสถานศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ กระบวนการจัดทำหลักสูตร การน าหลักสูตรไปใช้และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรแก่ครูส่งเสริมให้ ครู ชุมชน ศิกษานิเทศก์ และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA จัดทำหลักสูตร และผู้บริหาร ควรนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการน าหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเชิง รุกและเป็นกัลยาณมิตรทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผน แนวทาง หรือข้อกำหนดของการ จัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่คาดหวัง การจะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และความสามารถตามที่คาดหวังในหลักสูตรได้นั้น ผู้บริหาร ครู ชุมชน ศิกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้องจะต้องกำหนดนโยบาย วางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปสู่การ

<sup>67</sup> มูนา จารง. “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์ เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2” (ปริญาญครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2560), 139.

ปฏิบัติให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรจัดการอบรม ส่งเสริมครูผู้สอน ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาให้ถูกต้อง มีการระดมความคิด เกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง และมีทิศทางการพัฒนาที่ตรงกันในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ<sup>68</sup>

### งานวิจัยในต่างประเทศ

มาร์ค (Mark) ศึกษาพบว่า ปัจจัยความสำเร็จของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในโรงเรียน ประกอบด้วยการบริหารจัดการของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ การใช้สื่อเทคโนโลยีดำเนินงาน การประสานงานที่ดี มีงบประมาณเพียงพอ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และการพัฒนาการสอนของครู<sup>69</sup>

เคอร์รี่ (Kerry) ศึกษาพบว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย การออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การมีแนวปฏิบัติที่ดี ครูมีความรับผิดชอบเรื่องการเรียนรู้ การใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ครูมีมาตรฐานตามวิชาชีพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา มีงบประมาณ และทรัพยากรในการจัดการเพียงพอ มีการนิเทศติดตามผลจากผู้บริหาร<sup>70</sup>

อีลิค (Eric) ศึกษาพบว่า แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร คือการสนับสนุนการพัฒนาครูเพื่อสร้างและพัฒนาทักษะของครูในการจัดการเรียนการสอน ให้ครูทำวิจัย และเป็นครูมืออาชีพ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ครูทำวิจัยเพื่อ

<sup>68</sup> อภิชา พุ่มพวง “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6” (ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559), 279.

<sup>69</sup> Mark, Stansfield, “A Best Practices For School,” **Higher Education** 12, 4 (October 2008) : 130-145.

<sup>70</sup> Kerry, Rice, “Priorities in K-12 Distance Education : A Delphi Study Examining Multiple Perspectives on Policy, Practice and Research,” **Educational Technology & Society** 12, 3 (May 2009) : 163-170.

พัฒนาการเรียนการสอน ครุภัณฑ์การวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจให้ครูในการปฏิบัติงาน<sup>71</sup>

### สรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี พร้อมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารงานในสถานศึกษา กระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลถึงความสำเร็จของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการและจัดการศึกษาโดยอิสระ คล่องตัวเต็มตามศักยภาพ จำแนกออกเป็น 17 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้นการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งที่สถานศึกษาต้องตระหนักและมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการบริหารงานวิชาการให้บรรลุ

---

<sup>71</sup>Erice, Hirsch, "Promotion Best Practices in Virtual Campuses," *AACE Journal* 17, 3 (July 2009) : 75-92.

### บทที่ 3

#### การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ( descriptive research ) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ข้าราชการครูของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ตามกรอบแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ การดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

#### ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1** การจัดเตรียมโครงการวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ พร้อมทั้งศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการจากตำรา เอกสารทางวิชาการ รายงาน ข้อมูลสถิติ ข้อมูลสารสนเทศ บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ แล้วนำข้อมูลดังกล่าวปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำในการทำโครงงานวิจัย แล้วนำเสนอภาควิชาเพื่อเสนอขออนุมัติโครงงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**ขั้นตอนที่ 2** การดำเนินงานตามโครงการการวิจัย เป็นขั้นตอนในการจัดสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งทดสอบและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ รวบรวมเครื่องมือมาตรวจสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูล แปลผลและเขียนเป็นรายงานผลการวิจัย

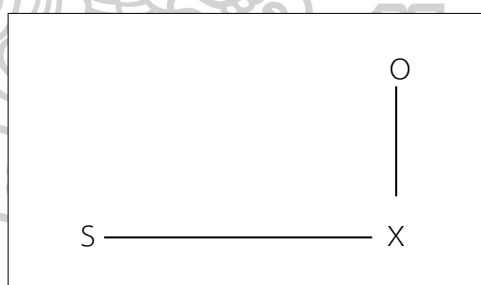
**ขั้นตอนที่ 3** การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำรายงานผลการวิจัย เสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบและอาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเสนอแนะ แล้วจัดทำเป็น รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร

### ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และขนาด กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและ สถิติที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

#### แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัย ในลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวะการณ์ โดยไม่มีการทดลอง ( the one-shot, non-experimental case study design ) ซึ่งแสดงด้วยแผนผัง (diagram) ดังนี้



- S หมายถึง ประชากรที่ศึกษา
- X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
- O หมายถึง ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา



## ประชากร

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 53 คน ทั้งนี้ไม่รวมผู้วิจัย

## ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่จำแนกการบริหารงานวิชาการออกเป็น 17 ด้าน คือ
  - 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้น วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา กำหนดจุดเน้น ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น
  - 2) การวางแผนด้านวิชาการ หมายถึง การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล การกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและการใช้สื่อ การส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
  - 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาหมายถึง จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาหมายถึง การศึกษา วิเคราะห์สถานภาพ สถานศึกษาการจัดโครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามกรอบ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สารการเรียนรู้ท้องถิ่น การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการ เรียนการสอน การนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตร การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดย ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถตีบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ศึกษาค้นคว้า พัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็น ต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

6) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กำหนด ระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนตามหลักสูตร โดยให้สอดคล้องกับนโยบาย ระดับประเทศ จัดทำเอกสารหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน ประเมินผลการเรียนทุกช่วง ชั้น จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล การเรียน อนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียน

7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง กำหนดนโยบายและ แนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้อง พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยการใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น การประสานความรู้แบบสหวิทยาการและการ เรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้ของนักเรียน จัดระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของ นักเรียนในสถานศึกษาของตน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและพายนอก สถานศึกษาและในต่างประเทศ

9) การนิเทศการศึกษา หมายถึง สร้างความตระหนักแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจ กระบวนการการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนและตัวครู จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ จัดกระบวนการทำงานเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

10) การแนะแนว หมายถึง กำหนดการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบ สำคัญ จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวให้ชัดเจน สร้างความตระหนัก ส่งเสริมและพัฒนา คู่มือเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว คัดเลือกครูแนะแนว ดูแลกำกับ นิเทศติดตามและสนับสนุนการ ดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจ อันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การ กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของชุมชน จัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการ พัฒนางานและสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่และเป็น ปัจจุบัน จัดทำแผนโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามแผนพัฒนาโรงเรียน โดยสร้าง ระบบงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ตรวจสอบ ประเมิน จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อ สาธารณชน

12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง การจัดการกระบวนการ เรียนรู้ร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่นๆ เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดการกระบวนการ เรียนรู้ภายในชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน ศึกษาสำรวจความต้องการและ สนับสนุนงานวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน

13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการของสถานศึกษากับองค์กรอื่นๆ หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชน ตลอดจนประสานงานกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ ให้บริการด้าน

วิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาหมายถึง สร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นๆ ร่วมกันใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นๆ ให้ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสม

15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำร่าง ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียนให้ทุกฝ่ายรับรู้และถือเป็นแนวปฏิบัติ นำสู่การปฏิบัติ ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ระเบียบ และปรับปรุงแก้ไข

16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ การคัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหนังสือเรียนหนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในการจัดทำ จัดหาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ ( forced choices )

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของกิ่งแก้ว เฟื่องศิลา<sup>72</sup> ตามกรอบแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยจำแนกออกเป็น 17 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert's five rating scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของแต่ละระดับเป็น ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ฉบับที่ 2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลของแบบสอบถามมากำหนดหัวข้อในการสนทนากลุ่ม (focus group discussion)

---

<sup>72</sup> กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ)” (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558), 161.

### วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถวัดได้ตรงกับกรอบแนวคิดของการวิจัย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือและปรับปรุงเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา โดยมีการตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) มีค่า IOC (index of item objective congruence) อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$  – coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .985<sup>73</sup>

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์เพื่อดำเนินการถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าพูด(นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาให้ช่วยอนุเคราะห์ ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่บัณฑิตวิทยาลัยออกให้ส่งไปยังโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

---

<sup>73</sup> กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ)” (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558), 85-86.

### การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยกำหนดให้คนเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) โดยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ ความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean:  $\mu$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation:  $\sigma$ ) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)<sup>74</sup> มีรายละเอียดดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

---

<sup>74</sup> John W. Best, *Research in Education* (Englewood Cliff, New Jersey : Prentice Hall Inc, 1970), 190.

## สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ประชากรคือ ข้าราชการครูจำนวน 53 คนทั้งนี้ไม่รวมผู้วิจัย ในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) เป็นหน่วยวิเคราะห์ข้อมูล (unit of analysis) โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามของกึ่งแก้ว เฟื่องศิลา เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่จัดทำขึ้นตามกรอบแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)





## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1. เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) การวิจัยครั้งนี้ใช้โรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประชากร คือ ข้าราชการครูโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) จำนวนทั้งสิ้น 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ได้รับคืนจำนวน 53 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำผลที่ได้มาหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (focus group) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ หัวหน้าสายชั้น และหัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 11 คน นำข้อมูลผลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย จำแนกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)

#### ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ข้าราชการโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยสรุปเป็นค่าการแจกแจงความถี่ (Frequency Distributions) และค่าร้อยละ (Percentage) ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 53)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	15	28.31
หญิง	38	71.69
รวม	53	100.00
2. อายุ		
30 ปีลงไป	7	13.21
31 – 40 ปี	25	47.16
41 – 50 ปี	11	20.75
51 ปีขึ้นไป	10	18.88
รวม	53	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	30	56.61
ปริญญาโท	23	43.39
รวม	53	100.00
4. ประสบการณ์ทำงาน		
10 ปีลงไป	24	45.28
11 – 20 ปี	19	35.85
21 – 30 ปี	3	5.67
31 ปีขึ้นไป	7	13.20
รวม	53	100.00

จากตารางที่ 3 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรจำนวน 53 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 71.69 และกลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีจำนวน 15 คิดเป็นร้อยละ 28.31

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 47.16 รองลงมา มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 18.88 และต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.21 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 56.61 และมีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 43.39

ประสบการณ์ทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีลงไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 45.28 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ทำงาน 11 – 20 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 35.85 ประสบการณ์ทำงาน 31 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 และน้อยที่สุด คือ มีประสบการณ์ทำงาน 21 - 30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.67 ตามลำดับ

## ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล)

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ในการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean :  $\mu$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation:  $\sigma$ ) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) รายด้าน

(N = 53)

ด้าน	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) รายด้าน	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	3.44	0.73	ปานกลาง
2	การวางแผนด้านวิชาการ	3.65	0.76	มาก
3	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.71	0.73	มาก
4	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.78	0.78	มาก
5	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.74	0.71	มาก
6	การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการ เรียน	3.76	0.68	มาก
7	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.64	0.70	มาก
8	การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.73	0.76	มาก
9	การนิเทศการศึกษา	3.64	0.78	มาก
10	การแนะแนว	3.76	0.82	มาก
11	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา	3.76	0.78	มาก

ด้าน	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชาชนุกุล) รายด้าน	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
12	การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3.61	0.76	มาก
13	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ	3.66	0.82	มาก
14	การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	3.65	0.70	มาก
15	การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา	3.70	0.84	มาก
16	การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	3.76	0.70	มาก
17	การพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.66	0.72	มาก
	รวม	3.69	0.67	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชาชนุกุล) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.69, \sigma = 0.67$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางอยู่ 1 ด้าน นอกนั้นอยู่ในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก โดยเรียงมีชัฒมิเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ( $\mu = 3.78, \sigma = 0.78$ ) รองลงมาคือค่ามีชัฒมิเลขคณิตเท่ากัน คือ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ( $\mu = 3.76, \sigma = 0.68$ ) , ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ( $\mu = 3.76, \sigma = 0.70$ ) , ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ( $\mu = 3.76, \sigma = 0.78$ ) ,และด้านการแนะแนว ( $\mu = 3.76, \sigma = 0.82$ ) รองลงมาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ( $\mu = 3.74, \sigma = 0.71$ ) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ( $\mu = 3.73, \sigma = 0.76$ ) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ( $\mu = 3.71, \sigma = 0.73$ ) ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ( $\mu = 3.70, \sigma = 0.84$ ) ด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ( $\mu = 3.66, \sigma = 0.72$ ) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ ( $\mu = 3.66, \sigma = 0.82$ ) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ( $\mu = 3.65, \sigma = 0.70$ ) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ ( $\mu = 3.65, \sigma = 0.76$ ) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ( $\mu = 3.64, \sigma = 0.70$ ) ด้านการนิเทศการศึกษา ( $\mu = 3.64, \sigma = 0.78$ ) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ( $\mu = 3.61, \sigma = 0.76$ ) และสุดท้ายด้านการพัฒนา

หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ( $\mu = 3.44, \sigma = 0.73$ ) ซึ่งเป็นด้านการบริหารวิชาการที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.67 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

(N = 53)

ด้าน	ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้น	3.47	0.78	ปานกลาง
2	วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ	3.42	0.75	ปานกลาง
3	การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	3.42	0.80	ปานกลาง
4	การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น	3.47	0.89	ปานกลาง
	<b>รวม</b>	3.44	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ( $\mu = 3.44, \sigma = 0.73$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้น ( $\mu = 3.47, \sigma = 0.78$ ) มีค่าเท่ากับด้านการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของ

ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น ( $\mu = 3.47, \sigma = 0.89$ ) รองลงมาคือด้านวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ ( $\mu = 3.42, \sigma = 0.75$ ) และ ด้านการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลจัดทำสารการเรียนรู้ท้องถิ่น ( $\mu = 3.42, \sigma = 0.80$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.73 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ

(N = 53)

ด้าน	ด้านการวางแผนด้านวิชาการ	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.57	0.87	มาก
2	การกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.55	0.82	มาก
3	การกำหนดแนวทางการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	3.66	0.92	มาก
4	การกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.75	0.96	มาก
5	การกำหนดแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.70	0.85	มาก
6	การกำหนดแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.72	0.79	มาก
	รวม	3.65	0.76	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.65, \sigma = 0.76$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ( $\mu = 3.75, \sigma = 0.96$ ) รองลงมาด้านการกำหนดแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ( $\mu = 3.72, \sigma = 0.79$ ) ด้านการกำหนดแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ( $\mu = 3.70, \sigma = 0.85$ ) ด้านการกำหนดแนวทางการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ( $\mu = 3.66, \sigma = 0.92$ ) ด้านการกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ( $\mu = 3.57, \sigma = 0.87$ ) และ ด้านการ

กำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ( $\mu = 3.55, \sigma = 0.82$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.76 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

(N = 53)

ด้าน	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.92	0.81	มาก
2	การจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.87	0.71	มาก
3	การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.74	0.86	มาก
4	การจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.45	0.95	ปานกลาง
5	การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.60	0.93	มาก
	รวม	3.71	0.73	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.71, \sigma = 0.73$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ ปานกลางถึงมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ( $\mu = 3.92, \sigma = 0.81$ ) รองลงมา ด้านการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ( $\mu = 3.87, \sigma = 0.71$ ) ด้านการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ( $\mu = 3.74, \sigma = 0.86$ ) ด้านการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ( $\mu = 3.60, \sigma = 0.93$ ) และ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ( $\mu = 3.45, \sigma = 0.92$ ) ซึ่งอยู่ใน

ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.73 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

(N = 53)

ด้าน	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.77	0.82	มาก
2	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	3.81	0.86	มาก
3	การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	3.83	0.80	มาก
4	การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3.72	0.86	มาก
	รวม	3.78	0.78	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.78, \sigma = 0.78$ ) เมื่อพิจารณาพบว่าการบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ( $\mu = 3.83, \sigma = 0.80$ ) รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา ( $\mu = 3.81, \sigma = 0.86$ ) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ( $\mu = 3.77, \sigma = 0.82$ ) และ ด้านการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ( $\mu = 3.72, \sigma = 0.86$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.78 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน



ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

(N = 53)

ด้าน	ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.77	0.78	มาก
2	การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.70	0.82	มาก
3	การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.68	0.78	มาก
4	การจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.83	0.70	มาก
	รวม	3.74	0.71	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.74$ ,  $\sigma = 0.71$ ) เมื่อพิจารณาพบว่าการบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ( $\mu = 3.83$ ,  $\sigma = 0.70$ ) รองลงมา ด้านการจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ( $\mu = 3.77$ ,  $\sigma = 0.78$ ) ด้านการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ( $\mu = 3.70$ ,  $\sigma = 0.82$ ) และ ด้านการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ( $\mu = 3.68$ ,  $\sigma = 0.78$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.71 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

(N = 53)

ด้าน	ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ	3.64	0.79	มาก
2	การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	3.75	0.81	มาก
3	การวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์และอนุมัติผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบ	3.74	0.71	มาก
4	การประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	3.92	0.85	มาก
5	การจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน	3.77	0.72	มาก
	<b>รวม</b>	3.76	0.68	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.76$ ,  $\sigma = 0.68$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น ( $\mu = 3.92$ ,  $\sigma = 0.85$ ) รองลงมา ด้านการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน ( $\mu = 3.77$ ,  $\sigma = 0.72$ ) ด้านการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ( $\mu = 3.75$ ,  $\sigma = 0.81$ ) ด้านการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์และอนุมัติผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบ ( $\mu = 3.74$ ,  $\sigma = 0.71$ ) และ ด้านการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ

เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ ( $\mu = 3.64$ ,  $\sigma = 0.79$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.68 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

(N = 53)

ด้าน	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน	3.60	0.74	มาก
2	การพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้	3.70	0.87	มาก
3	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย	3.57	0.69	มาก
4	การผสมผสานและบูรณาการความรู้อย่างหลากหลายเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้	3.70	0.75	มาก
	รวม	3.64	0.70	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.64$ ,  $\sigma = 0.70$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการผสมผสานและบูรณาการความรู้อย่างหลากหลายเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ ( $\mu = 3.70$ ,  $\sigma = 0.75$ ) ซึ่งเท่ากับกับ ด้านการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ เรียนรู้ ( $\mu = 3.70$ ,  $\sigma = 0.87$ ) รองลงมาด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ( $\mu = 3.60$ ,  $\sigma = 0.74$ ) และ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย ( $\mu = 3.57$ ,  $\sigma = 0.69$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม

เท่ากับ 0.70 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

(N = 53)

ด้าน	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.72	0.74	มาก
2	การจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.70	0.89	มาก
3	การจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.68	0.83	มาก
4	การส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อการศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.83	0.78	มาก
	รวม	3.73	0.76	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.73, \sigma = 0.76$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อการศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา ( $\mu = 3.83, \sigma = 0.78$ ) รองลงมาด้านการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ( $\mu = 3.72, \sigma = 0.74$ ) ด้านการจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ( $\mu = 3.70, \sigma = 0.89$ ) และ การจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ( $\mu = 3.68, \sigma = 0.83$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 0.76 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการนิเทศการศึกษา

(N = 53)

ด้าน	ด้านการนิเทศการศึกษา	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน	3.68	0.78	มาก
2	การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ	3.58	0.87	มาก
3	การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3.66	0.81	มาก
	รวม	3.64	0.78	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.64$ ,  $\sigma = 0.78$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อการศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา ( $\mu = 3.83$ ,  $\sigma = 0.78$ ) รองลงมาด้านการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ( $\mu = 3.72$ ,  $\sigma = 0.74$ ) ด้านการจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ( $\mu = 3.70$ ,  $\sigma = 0.89$ ) และ การจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ( $\mu = 3.68$ ,  $\sigma = 0.83$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.76 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการแนะแนว

(N = 53)

ด้าน	ด้านการแนะแนว	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบ	3.62	0.81	มาก
2	การจัดระบบงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	3.77	0.97	มาก
3	การสร้างความตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.81	0.88	มาก
4	การดูแล กำกับ นิเทศติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	3.85	0.84	มาก
	รวม	3.76	0.82	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการแนะแนว อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.76, \sigma = 0.82$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการดูแล กำกับ นิเทศติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ( $\mu = 3.85, \sigma = 0.84$ ) รองลงมาด้านการสร้างความตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน ( $\mu = 3.81, \sigma = 0.88$ ) ด้านการจัดระบบงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ( $\mu = 3.77, \sigma = 0.97$ ) และ การกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบ ( $\mu = 3.62, \sigma = 0.81$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.82 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องค่อนข้างไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกุล) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

(N = 53)

ด้าน	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและความต้องการของชุมชน	3.79	0.86	มาก
2	การจัดระบบบริการและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	3.64	0.79	มาก
3	การจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา	3.77	0.85	มาก
4	การดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาโดยสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม	3.77	0.80	มาก
5	การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	3.83	0.85	มาก
6	การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี(SAR) ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน	3.75	0.94	มาก
	รวม	3.76	0.78	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกุล) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.76$ ,  $\sigma = 0.78$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ( $\mu = 3.83$ ,  $\sigma = 0.85$ ) รองลงมาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและความต้องการของชุมชน ( $\mu = 3.79$ ,  $\sigma = 0.86$ ) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาโดยสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม ( $\mu = 3.77$ ,  $\sigma = 0.80$ ) ด้านการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ( $\mu = 3.77$ ,  $\sigma = 0.85$ ) ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี(SAR) ต่อ

หน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน ( $\mu = 3.75, \sigma = 0.94$ ) และ ด้านการจัดระบบบริการและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ( $\mu = 3.64, \sigma = 0.79$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.78 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

(N = 53)

ด้าน	ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน และสถาบันอื่น	3.75	0.81	มาก
2	การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	3.62	0.93	มาก
3	การส่งเสริมให้ชุมชนจัดการศึกษาอบรมการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	3.64	0.94	มาก
4	การเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ	3.51	0.78	มาก
5	การสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ	3.57	0.75	มาก
	<b>รวม</b>	3.61	0.76	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.61, \sigma = 0.76$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน และสถาบันอื่น ( $\mu = 3.75, \sigma = 0.81$ ) รองลงมาด้านการส่งเสริมให้ชุมชนจัดการศึกษาอบรมการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ( $\mu = 3.64, \sigma = 0.94$ ) ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน ( $\mu = 3.62, \sigma = 0.93$ ) ด้านการสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ( $\mu = 3.57, \sigma = 0.75$ ) และ การเลือกสรรภูมิปัญญา



และวิทยาการต่าง ๆ ( $\mu = 3.51$  ,  $\sigma = 0.75$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.76 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ

(N = 53)

ด้าน	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การระดมทรัพยากร วิทยาการภายนอก และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา	3.57	0.84	มาก
2	การให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ	3.62	0.88	มาก
3	การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม การสร้างความสัมพันธ์อันดี	3.81	0.88	มาก
	รวม	3.66	0.82	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.66$  ,  $\sigma = 0.82$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดี ( $\mu = 3.81$  ,  $\sigma = 0.88$ ) รองลงมาด้านการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ ( $\mu = 3.62$  ,  $\sigma = 0.88$ ) และ ด้านการระดมทรัพยากร วิทยาการภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา ( $\mu = 3.57$  ,  $\sigma = 0.84$ ) เมื่อพิจารณาจาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.82 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบ แบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องค่อนข้างไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(N = 53)

ด้าน	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ชุมชนและสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา	3.74	0.76	มาก
2	การร่วมกับสถาบันอื่นจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน	3.57	0.72	มาก
3	การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา สถาบันสังคมอื่น	3.74	0.84	มาก
4	การส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น	3.58	0.75	มาก
	รวม	3.65	0.70	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.65, \sigma = 0.70$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ชุมชนและสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา ( $\mu = 3.74, \sigma = 0.76$ ) เท่ากันกับด้านการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา สถาบันสังคมอื่น  $\mu = 3.74, \sigma = 0.84$ ) รองลงมาด้านการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น ( $\mu = 3.58, \sigma = 0.75$ ) และ ด้านการการร่วมกับสถาบันอื่นจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ( $\mu = 3.57, \sigma = 0.72$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.70 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

(N = 53)

ด้าน	ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การศึกษาวិเคราะห์ระเบียบเพื่อจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา	3.70	0.82	มาก
2	การนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	3.68	0.87	มาก
3	การตรวจสอบและประเมินผลระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาไปปรับปรุงให้เหมาะสม	3.74	0.90	มาก
	รวม	3.70	0.84	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.70$ ,  $\sigma = 0.84$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการตรวจสอบและประเมินผลระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาไปปรับปรุงให้เหมาะสม ( $\mu = 3.74$ ,  $\sigma = 0.90$ ) รองลงมาด้านการศึกษาวิเคราะห์ระเบียบเพื่อจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา ( $\mu = 3.70$ ,  $\sigma = 0.82$ ) และ ด้านการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ( $\mu = 3.68$ ,  $\sigma = 0.87$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.84 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องค่อนข้างไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 20 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

(N = 53)

ด้าน	ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	3.85	0.74	มาก
2	การจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัด ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	3.62	0.77	มาก
3	การตรวจและพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัดเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	3.81	0.79	มาก
	รวม	3.76	0.70	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.76$ ,  $\sigma = 0.70$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ( $\mu = 3.85$ ,  $\sigma = 0.74$ ) รองลงมาด้านการตรวจและพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัดเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ( $\mu = 3.81$ ,  $\sigma = 0.79$ ) และ ด้านการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัด ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ( $\mu = 3.62$ ,  $\sigma = 0.77$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม เท่ากับ 0.70 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 21 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

(N = 53)

ด้าน	ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	$\mu$	$\sigma$	ระดับ
1	การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	3.66	0.73	มาก
2	การพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	3.70	0.85	มาก
3	การนิเทศ ติดตามและประเมินผลบุคลากร ในการจัดการ ผลิตใช้ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.62	0.74	มาก
	รวม	3.66	0.72	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ( $\mu = 3.66, \sigma = 0.72$ ) เมื่อพิจารณาพบว่า การบริหารวิชาการแต่ละข้ออยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ( $\mu = 3.70, \sigma = 0.85$ ) รองลงมาด้านการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ( $\mu = 3.66, \sigma = 0.73$ ) และ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลบุคลากร ในการจัดการ ผลิตใช้ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ( $\mu = 3.62, \sigma = 0.74$ ) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.72 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

### ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล)

แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ได้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) จากการสังเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการ จากการสนทนากลุ่ม (focus group) โดยใช้คำถามแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ หัวหน้าสายชั้น และหัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 11 คน สามารถรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

1.แนวทางการดำเนินการการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น

1.1 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับคนในชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ภาคี 4 ฝ่าย ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในแสดงความคิดเห็นและความต้องการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของชุมชน เชิญปราชญ์ชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเกิดหลักสูตรท้องถิ่นที่ได้ตามต้องการของชุมชน สอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง

1.2 ควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษาให้ครบทุกด้าน

1.3 ควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นอย่างจริงจัง มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ

1.4 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม และมีกรณีติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

1.5 พัฒนาครูและผู้มีส่วนรับผิดชอบให้มียุทธศาสตร์ความรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูและผู้รับผิดชอบได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา

1.6 สถานศึกษาควรใส่ใจเรื่องสิ่งแวดล้อมมาประกอบเป็นสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยควรขยายสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน

2. แนวทางดำเนินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล)

2.1 วางแผนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วม

2.2 สร้างความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรสู่การปฏิบัติ

2.3 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้น Active learning

2.4 นิเทศ ช่วยเหลือ และสร้างขวัญกำลังใจ

2.5 เสริมสร้างกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ โดยใช้ PLC

2.6 ส่งเสริมผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร ควรให้ความรู้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเรื่องการระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และควรดำเนินการให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

2.7 สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการศึกษา

2.8 จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดทำสื่อ ควรมีการตรวจพิจารณาคุณภาพของแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนอย่างจริงจัง โดยต้องให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในแผนการสอน

2.9 นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการงานวิชาการ

2.10 ส่งเสริมการใช้การวิจัยในกระบวนการเรียนรู้

2.11 ควรสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยการจัดอบรมเรื่องการทำวิจัย สนับสนุนงบประมาณ และเผยแพร่ผลงานตามเวทีประชุมวิชาการต่าง ๆ

2.12 ควรจัดโครงการบริการชุมชน เป็นโครงการที่นักเรียนไปให้ความรู้แก่คนในชุมชน หรือ ไปแลกเปลี่ยนความคิดกับคนในชุมชน เช่น โครงการพี่สอนน้อง โครงการฝึกอาชีพ เป็นต้น

2.13 การประเมินผลต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งนักเรียนมีศักยภาพที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ การประเมินควรมีเกณฑ์ที่ต่างกัน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย และสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล การเรียนของผู้เรียน

2.14 ด้านการแนะแนวควรคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะกรรมการแนะแนว ตลอดจนให้ครูแนะแนวอยู่ในคณะกรรมการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดให้มีการอบรมเรื่องการแนะแนวให้คำปรึกษานักเรียน

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) โดยโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 53 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากจำนวนผู้ให้ข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ตามกรอบแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) มัชฌิมเลขคณิต ( $\mu$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $\sigma$ ) และนำผลที่ได้มาหาแนวการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) โดยผู้ให้ข้อมูลตอบแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

### สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ มีข้อค้นพบสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การแนะแนว การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การวางแผนด้านวิชาการ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง



ทางวิชาการ ยกเว้นด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา แนวทางการดำเนินการการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น มีแนวทางในการพัฒนาดังต่อไปนี้

2.1. ศึกษาวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้น ตลอดจนจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น

2.2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อกำหนดจุดเน้นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นมากขึ้น ควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นอย่างจริงจัง มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้ครูและผู้รับผิดชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรท้องถิ่น ได้เข้ารับการพัฒนาอบรมเกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ควรศึกษาข้อมูลผลการประเมินการใช้สาระหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาที่ผ่านมา เพื่อปรับปรุงและพัฒนา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้อง ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นในปัจจุบัน

2.4 การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น ควรสำรวจความต้องการของชุมชน เปิดโอกาสให้ภาคี 4 ฝ่าย ชุมชน ผู้ปกครองและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

### การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ มีความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และ

ผู้บริหารสถานศึกษา ยังสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร ตลอดจนเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เพราะวิชาการสามารถพัฒนาคนทางด้านสติปัญญา ความรู้และความสามารถ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในสังคม สอดคล้องกับ ภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่ง พ.ร.บ.การศึกษา ฯ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จะช่วยให้มีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา และบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ทำให้การจัดการศึกษาในท้องถิ่นดีขึ้น ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นภารกิจสำคัญของการจัดการศึกษาในโรงเรียน ที่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองชุมชน และท้องถิ่นร่วมมือกัน จึงทำให้โรงเรียนวัดท่าพูด(นครผลประชานุกูล) มีแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การบริหารจัดการศึกษา โดยท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) มีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย และทำให้การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยอังคณา มาศเมฆ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนั้นแล้ว ความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหาร และความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง ชุมชน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารวิชาการในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 17 ด้าน มีผลการวิจัยอยู่วิจัยอยู่ในระดับมาก ผลดังกล่าวแยกพิจารณาด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง และด้านที่มากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

ด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด 3 อันดับสุดท้าย สามารถอภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น รายด้านศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญของการสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษา การจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาให้ครู แต่ยังไม่ปฏิบัติทางด้านอย่างไม่เต็มที่ เช่น ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อกำหนดกิจกรรมที่สอดคล้อง ด้าน

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน และด้านการจัดทำสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น และอาจจะเป็นเพราะว่าสถานศึกษาอาจจะยังไม่นำความต้องการความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชนมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง ซึ่งถือว่ายังไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กำหนดบทบาทของสถานศึกษาไว้ดังนี้ 1) วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ 2) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อกำหนดจุดเน้น หรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ 3) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษา และชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของ สถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 4) จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำ รายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง 5) ผู้บริหาร สถานศึกษานุมัติ

1.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีค่าปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย การ พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ จัด อบรมเกี่ยวกับการทำวิจัย สนับสนุนงบประมาณในการวิจัย และสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานตาม เวทีที่ประชุมวิชาการต่างๆ และสื่อต่างๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ด้วย เหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารวิชาการในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของมูนา จารง ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 2 พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางในการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการเรียนรู้และ กระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา รองลงมาคือผู้บริหารสนับสนุนให้ครู รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา สนับสนุนให้ครูนำ ผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

1.3 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการจัดนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ และมีกระบวนการต่ออย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงกับระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อีกทั้งผู้บริหารยังสร้าง ความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงาน

ร่วมกัน และเป็นกระบวนการที่จะสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้กับครู ไม่ใช่เป็นการจับผิดแต่อย่างใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง ที่พบว่า ด้านการการนิเทศการศึกษา มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิมล เดชะ ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตุล ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสำรวจวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการในการวางแผนงานนิเทศวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายใน การวางแผนจัดทำโครงการนิเทศตามลักษณะงานภายในโรงเรียน การจัดกิจกรรมนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในโรงเรียนแบบหลากหลายและเหมาะสมกับนักเรียน ให้ดำเนินไปตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา

1.4 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการแลกเปลี่ยนความรู้ จึงดำเนินการให้สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน และสถาบันอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน ให้ชุมชนจัดการศึกษาอบรมแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เลือกรสรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ และสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ทั้งนี้เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้นี้จะช่วยให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวชิราภรณ์ พรหมนาทม ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การบริหารวิชาการควรเน้นในเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษาของผู้บริหารศึกษา สถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษา เพราะสถานศึกษาจะอยู่แบบโดดเดี่ยวไม่ได้จะต้องมีสภาวะแวดล้อมภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่นชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ บุคคลที่อยู่ในชุมชนนั้น ล้อมแม้กระทั่งสถาบันที่จัดการศึกษาเหมือนกัน ในการจัดการศึกษาไม่ได้จัดเฉพาะให้นักเรียนมีความรู้ในสถานศึกษาเท่านั้น นักเรียนยังต้องนำความรู้ไปใช้ในครอบครัวและในสังคมรอบตัว ดังนั้นสถานศึกษาที่ผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพทั้งทางด้านวิชาการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมแล้ว ย่อมแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จการจัดการศึกษา-ของสถานศึกษานั้นด้วย

นอกจากนั้นผลการวิจัยด้านที่มากที่สุด 3 อันดับแรก สามารถอภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเล็งเห็นว่า หลักสูตรถือเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนให้สถานศึกษาจัดการเรียนสอนให้มีคุณภาพ สถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง สถานศึกษาจึงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และจะต้องมีการการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมากเป็นอันดับที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิราภรณ์ พรหมนาท ที่ได้ศึกษา การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การบริหารวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอาจเป็นเพราะการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนและการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษา หลักสูตรจึงต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัย ผู้บริหารและครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนาหลักสูตรนอกเหนือจากหน้าที่สอน และต้องมีกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุณา จารง ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุณา จารง ที่พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและ

ความถนัดของผู้เรียน โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รองลงมาคือผู้บริหารจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างเป็นสัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถ จัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ มี ความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ตามลำดับ

1.7 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ และดำเนินการจัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา รวมถึง สถานศึกษามีการประเมินผลการเรียนทุกชั้น โดยการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์และ อนุมัติผลการเรียนจะต้องถูกต้องตามระเบียบ หลังจากนั้นก็มี การจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดและ ประเมินผลการเทียบโอนผลการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยนิลวรรณ วัฒนา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการปฏิบัติงานบริหารวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี มีการ ปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวัดประเมินผล และเทียบ โอนผลการเรียน มีระดับการปฏิบัติงานในระดับมาก

1.8 ด้านการแนะแนว ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและ ครูร่วมกันกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยผู้บริหาร สนับสนุนให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดระบบงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่าง ชัดเจน มีการกำกับ นิเทศติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของมูนา จารง ที่พบว่า ด้านการแนะแนว ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหาร กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนว เป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนใน สถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะ แนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดา เนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ และผู้บริหารจัด ระบบงานและโครงสร้างองค์กร แนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

1.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารและครู ร่วมกันการกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและความต้องการของชุมชน มีการจัดระบบบริการและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และจัดแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา หลังจากนั้นก็ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาโดยสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา ทองหง่า ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยดำเนินการพัฒนางานตามแผน ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาได้แก่ กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาและตัวชี้วัดของสถานศึกษา และสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

1.10 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้กำหนดนโยบายการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยให้ครูผู้สอนพิจารณาคัดเลือกหนังสือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น ๆ เพราะการคัดเลือกแบบเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย มีการจัดประชุมภาคี 4 ฝ่าย เพื่อตรวจ พิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัดเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้บริหารยังสนับสนุนให้ครูจัดทำแบบฝึกหัด ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัย มูนา จารง ที่พบว่า ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารศึกษา วิเคราะห์คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการ เรียนการสอน รองลงมาคือผู้บริหารตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัดใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และผู้บริหาร พิจารณาการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

2. แนวในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) จากการนำข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด มาหาแนวทางในการปรับปรุง และด้านที่มากที่สุด มาหาแนวทางในการพัฒนา โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น มีแนวทางในการปรับปรุงดังต่อไปนี้ สถานศึกษาควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นอย่างจริงจัง มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ควรให้ความสำคัญกับคนในชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ภาคี 4 ฝ่าย ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในแสดงความคิดเห็น และความต้องการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของชุมชน เชิญปราชญ์ชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษา เพื่อมาจัดทำให้เกิดหลักสูตรท้องถิ่นที่ได้ตามต้องการของชุมชน สอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังควรพัฒนาครูและผู้มีส่วนรับผิดชอบให้มีความรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูและผู้รับผิดชอบได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา

2.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีแนวทางในการปรับปรุงดังต่อไปนี้ ควรส่งเสริมการใช้การวิจัยในกระบวนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรมเรื่องการทำวิจัย สนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดทำสื่อนวัตกรรมต่าง ๆ และเผยแพร่ผลงานตามเวทีประชุมวิชาการต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ พันธุ์แก่น ที่ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยของตนเอง มาพัฒนาการเรียนการสอนและควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์หรือประสานขอความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการเผยแพร่

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางในการปรับปรุงดังต่อไปนี้ สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม และมีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีแนวทางในการปรับปรุงดังต่อไปนี้ ควรจัดโครงการบริการชุมชน เป็นโครงการที่นักเรียนไปให้ความรู้แก่คนในชุมชน หรือ ไปแลกเปลี่ยนความคิดกับคนในชุมชน เช่น โครงการพี่สอนน้อง โครงการฝึกอาชีพ เป็นต้น ถือว่าเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการศึกษา ถือเป็นกระบวนการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active learning ส่งเสริมให้นักเรียนมีการเรียนรู้



2.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางในการพัฒนาดังต่อไปนี้ สถานศึกษาควรสร้างความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ครูมีความพร้อมในการดำเนินงาน ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้อย่างสม่ำเสมอ และเป็นระยะสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชา พุ่มพวง ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่กล่าวว่า สถานศึกษา ควรจัดการอบรม ส่งเสริมครูผู้สอน ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักสูตร สถานศึกษาให้ถูกต้อง มีการระดมความคิด เกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ที่ถูกต้อง และมีทิศทางพัฒนาที่ตรงกันในการนำหลักสูตร สถานศึกษาไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2.6 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางในการพัฒนาดังต่อไปนี้ ควร ส่งเสริมครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาตนเอง ทั้งพัฒนาด้วยตนเอง ใช้การเข้ารับการอบรมจากสถานที่ ฝึกอบรม หรือการอบรมออนไลน์ ส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้น Active learning เสริมสร้าง กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ โดยใช้ PLC โดยให้ครูร่วมกลุ่มกันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ

2.7 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางใน การพัฒนาดังต่อไปนี้ ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งนักเรียนมีศักยภาพที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ การประเมินควรมีเกณฑ์ที่ต่างกัน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย และ สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลการเรียนของ ผู้เรียน นอกจากนี้ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้สอนมีความรู้เรื่องของการวัดผล ประเมินผลและการ เทียบโอน เช่น การอบรม เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรางค์ ลิ้มเจริญ ที่ได้ศึกษาเรื่อง การ บริหารงานวิชาการ กับความผูกพันต่อองค์การของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปราจีนบุรี ที่มี ข้อเสนอแนะว่า การบริหารงานวิชาการด้านการบริหารการวัดและการประเมินผลควรมีการส่งเสริม อบรมเชิงปฏิบัติ เรื่อง การวัดและการประเมินผล เพื่อการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

2.8 ด้านการแนะแนว มีแนวทางในการพัฒนาดังต่อไปนี้ ควรคัดเลือกบุคคลที่มี ความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะกรรมการแนะแนว ตลอดจนให้ครูแนะแนวอยู่ในคณะกรรมการงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และจัดให้มีการอบรมเรื่องการแนะแนวให้คำปรึกษานักเรียน

2.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีแนวทางในการพัฒนาดังต่อไปนี้ ควรให้ความรู้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเรื่องการระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และควรดำเนินการให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

2.10 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา มีแนวทางในการพัฒนาดังต่อไปนี้ ควรมีการตรวจพิจารณาคุณภาพของแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนอย่างจริงจัง โดยต้องให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในแผนการสอน และจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อ

### ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

#### ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร และครูต่างเล็งเห็นความสำคัญของการดำเนินงานด้านวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ที่สามารถทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เมื่อแยกวิเคราะห์รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 16 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น รายด้านศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาควรเปิดให้โอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากกว่า ในขณะที่เดียวกัน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญของการสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษา การจัดหาคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาให้ครู แต่ยังไม่ปฏิบัติบางด้านอย่างไม่เต็มที่ เช่น ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดกิจกรรมที่สอดคล้อง ด้านการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน

และด้านการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น

2. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุ กุล) ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในหลาย ๆ ด้านอย่างครอบคลุม เช่น ความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันจะต้องมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เพียงพอ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นอย่างจริงจัง มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ควรให้ความสำคัญกับคนในชุมชน ควรเปิดโอกาสให้องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ควรสำรวจความต้องการของชุมชน ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษา เพื่อมาจัดทำให้เกิดหลักสูตรท้องถิ่นที่ได้ตามต้องการของชุมชน สอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังควรพัฒนาครูและผู้มีส่วนรับผิดชอบให้มียุทธศาสตร์ความรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูและผู้รับผิดชอบได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีแนวทางในการปรับปรุงดังต่อไปนี้ ควรส่งเสริมการใช้การวิจัยในกระบวนการเรียนรู้ โดยการจัดอบรมเรื่องการวิจัย สนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดทำสื่อนวัตกรรมต่าง ๆ และเผยแพร่ผลงานตามเวทีประชุมวิชาการต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ พันธุ์แก่น ที่ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยของตนเอง มาพัฒนาการเรียนการสอนและควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์หรือประสานขอความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการเผยแพร่ ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางในการปรับปรุงดังต่อไปนี้ สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม และมี การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีแนวทางในการปรับปรุงดังต่อไปนี้ ควรจัดโครงการบริการชุมชน เป็นโครงการที่นักเรียนไปให้ความรู้แก่คนในชุมชน หรือ ไปแลกเปลี่ยนความคิดกับคนในชุมชน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรสร้างความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรสู่การปฏิบัติ มีการพัฒนาหลักสูตรให้ อย่างเหมาะสม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรส่งเสริมครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาตนเอง ด้าน การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการ ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลใน การกำหนดเกณฑ์ การประเมินควรมีเกณฑ์ที่ต่างกัน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย ด้านการแนะแนวควรคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ด้านการพัฒนาระบบ

ประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ควรให้ความรู้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และควรดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาควรมีการตรวจพิจารณาคุณภาพของแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนอย่างจริงจัง โดยต้องให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และควรจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำสื่อ

### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารวิชาการ เพื่อทราบว่าผู้บริหารได้ดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา หรือไม่
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียน



## รายการอ้างอิง

### ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2 ) พ.ศ. 2545และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2 ) พ.ศ. 2553.

กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร)” (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558),

จันทร์ธานี สงวนนาม, ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ป๊อคพอยท์, 2552).

ทินพันธ์ บุญธรรม “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ” 9 ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ) ,มหาวิทยาลัยศิลปากร2556(,

ธีระ รุญเจริญ, การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แอล. ที.เพรส., 2550).

ธีระพร आयวัฒน์ “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก” (ดุขุณิพนธ์ปริญญาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552)

นิลวรรณ วัฒนา. “การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,2556),

บุญเลี้ยง ทูมทอง, การพัฒนาหลักสูตร, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553),

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553).

ภาวนี อารงเลิศฤทธิ์ “การบริหารจัดการหลักสูตรในโรงเรียน บริหารให้เป็นจัดการให้ดี” วารสารวิชาการ ฉบับที่ 1, (มกราคม – มีนาคม, 2553).

มณีนรัตน์ พันธุ์แก่น. “ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา,2557).

มูนา จารง. “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2” (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ

- ยะลา, 2560),
- วชิราภรณ์ พรหมนาทม .“ การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปริญญาศึกษาศาสตร) ” มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร,2553(,
- วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนผล, จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษากระบวนทัศน์ใหม่ การพัฒนา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์, 2553).
- วิภา ทองหง่า “รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร” (ดุสิตบัณฑิต ปริญญาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554),
- วิมล เดชะ “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจําตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสตุล ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2559),
- ศรัณยา ขวัญทอง, “การจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอท้ายเหมือง เขต พื้นที่การศึกษาพังงา” (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2553).
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, “สรุปผลการวิจัย PISA 2015,” 2559.
- สุรางค์ ลีมีเจริญ .“การบริหารงานวิชาการ กับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนสังกัด เทศบาลเมืองปราจีนบุรีปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีราชมงคล ) ” มหาวิทยาลัยธัญบุรี,2557),
- สิริกร ทิตยวงษ์ “การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556),
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545).
- \_\_\_\_\_, คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง ประเทศไทย, 2550).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวระดับประถมศึกษา, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารโรงเรียน “ใน

โครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล” (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2556).

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12(พ.ศ.2560 - 2564 )**, (กรุงเทพฯ:สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2559).

สำนักงานพัฒนาความก้าวหน้า, **ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบวิชาชีพผู้บริการสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่**, (กรุงเทพฯ : เอส.พี.เอ็น.การพิมพ์, 2553).

สำนักทดสอบทางการศึกษา, **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน**, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2554),

อภิชา พุ่มพวง “**ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6**” (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559)

อังคณา มาศเมฆ **การการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษา “ท้องถิ่นที่ 5”** (ปริญญาศึกษาศ) าสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร , 2557,

#### ภาษาต่างประเทศ

Best ,John W., **Research in Education** (Englewood Cliff, New Jersey : Prentice Hall Inc, 1970).

Cronbach, Lee J. **Essentials of Psychological Tests**, (New York & Row Publisher, 1974).

Forest, James and Kinser, **Higher Education in the United State : An Encyclopedia**, (Oxford: ABC-CLIO, 2002).

Fry, Heather. Steve Ketteridge and Stephanie Marshall, **A Handbook for Teaching and Learning in higher Education : Enhancing Academic Practice**, 3rd ed, (New York : Taylor & Francis, 2009).

Hirsch ,Eric, “Promotion Best Practices in Virtual Campuses,” **AACE Journal** 17, 3 (July 2009) .

Lunenburg, Fred C. and Allan C. Ornstein. **Educational administration: Concepts and practices**, 6th ed., (Belmont, CA: Wadsworth/Cengage Learning, 2012), 20-22. Mark, Stansfield, “A Best Practices For School,” **Higher Education** 12, 4

(October 2008).

Kimbrough, Ralph B and Michael Nunnery, **Education Administration**, 3<sup>rd</sup> ed, (New York : Publishing Company, 1998).

Rice, Kerry. "Priorities in K-12 Distance Education : A Delphi Study Examining Multiple Perspectives on Policy, Practice and Research," **Educational Technology & Society** 12, 3 (May 2009).

Sergiovanni, Thomas J and other, **Education Governance and Administration**, (New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1980).

Stansfield ,Mark,, "A Best Practices For School, " **Higher Education** 12, 4 )October 2008(

Vick, Julia Miller, Jennifer S. Furlong , Mary Morris Heiberger, **The Academic Job Search Handbook**, 4<sup>th</sup> ed, (Philadelphia : University of Pennsylvania Press, 2008).







ภาคผนวก



ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล



ที่ ศธ 6812.2/ ๐1๖

ภาควิชาการบริหารการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร  
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

10 มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)

ด้วย นางสาวพุทธชาติ ศรีสุทธิ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครู เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขออนุญาตเผยแพร่จากท่านโปรดกรุณาแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455



## แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

### เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด(นครผลประชานุกูล)

#### คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด(นครผลประชานุกูล) ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จำนวน 53 ท่าน ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด ( นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามสภาพจริงที่ปรากฏในสถานศึกษาของท่านและตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ คำตอบที่ได้จากความคิดเห็นของท่านนั้นจะนำมาวิเคราะห์เป็นภาพรวมและจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากทุก ๆ ท่าน ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวพุทธชาติ ศรีสุทธิ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

## แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด(นครผลประชานุกูล)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1	เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง	[ ]
2	อายุ [ ] 30 ปีลงไป [ ] 31 -40 ปี [ ] 41 -50 ปี [ ] 51 ปีขึ้นไป	[ ]
3	ระดับการศึกษา [ ] ปริญญาตรี [ ] ปริญญาโท [ ] ปริญญาเอก อื่น [ ] ๆ (.....โปรดระบุ)	[ ]
4	ประสบการณ์ในการทำงาน ปีลงไป 10 [ ] [ ] 11 -20 ปี [ ] 21 -30 ปี [ ] 31 ปีขึ้นไป	[ ]

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพุด(นครมผลประชานุกูล)

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน  
โดยพิจารณาดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
<b>1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น</b>							
1	วิเคราะห์รอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้น						[ ]
2	วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นที่ สถานศึกษาให้ความสำคัญ						[ ]
3	การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของ สถานศึกษาและชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลจัดทำสาระการ เรียนรู้ท้องถิ่น						[ ]
4	การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น						[ ]
<b>2. การวางแผนงานด้านวิชาการ</b>							
5	การกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						[ ]
6	การกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						[ ]
7	การกำหนดแนวทางการวัดผลประเมินผล และการ เทียบโอนผลการเรียน						[ ]

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
8	การกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา						[ ]
9	การกำหนดแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						[ ]
10	การกำหนดแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้						[ ]
<b>3 .การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา</b>							
11	การจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้						[ ]
12	การจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						[ ]
13	การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน						[ ]
14	การจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้						[ ]
15	การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้						[ ]
<b>4 .การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา</b>							
16	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน						[ ]
17	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา						[ ]
18	การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน						[ ]
19	การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						[ ]



ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
<b>5 .การพัฒนากระบวนการเรียนรู้</b>							
20	การจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						[ ]
21	การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา						[ ]
22	การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง						[ ]
23	การจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้						[ ]
<b>6 .การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน</b>							
24	การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ						[ ]
25	การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา						[ ]
26	การวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์และอนุมัติผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบ						[ ]
27	การประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น						[ ]
28	การจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผลการเทียบโอนผลการเรียน						[ ]

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
<b>7 .การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา</b>							
29	การกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน						[ ]
30	การพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้						[ ]
31	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย						[ ]
32	การผสมผสานและบูรณาการความรู้อย่างหลากหลายเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้						[ ]
<b>8 .การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้</b>							
33	การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา						[ ]
34	การจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้อื้อต่อการจัดการเรียนรู้						[ ]
35	การจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้อื้อต่อการจัดการเรียนรู้						[ ]
36	การส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อการศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา						[ ]
<b>9 .การนิเทศการศึกษา</b>							
37	การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน						[ ]
38	การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ						[ ]

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
39	การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						[ ]
<b>10 .การแนะแนว</b>							
40	การกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบ						[ ]
41	การจัดระบบงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน						[ ]
42	การสร้างความตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน						[ ]
43	การดูแล กำกับ นิเทศติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ						[ ]
<b>11 .การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา</b>							
44	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและความต้องการของชุมชน						[ ]
45	การจัดระบบบริการและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน						[ ]
46	การจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา						[ ]
47	การดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาโดยสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม						[ ]

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
48	การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพ ภายนอก						[ ]
49	การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี)SAR ( ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน						[ ]
<b>12 .การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ</b>							
50	การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครั วงศ์กร ชุมชน และสถาบันอื่น						[ ]
51	การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัด กระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน						[ ]
52	การส่งเสริมให้ชุมชนจัดการศึกษาอบรมการแสวงหา ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร						[ ]
53	การเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ						[ ]
54	การสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการ						[ ]
<b>13 .การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ</b>							
55	การระดมทรัพยากร วิทยาการภายนอก และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการศึกษา						[ ]
56	การให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ						[ ]
57	การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม การสร้างความสัมพันธ์อันดี						[ ]

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
<b>14 .การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา</b>							
58	การจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่ม ความพร้อมให้กับบุคคล ชุมชนและสถาบันสังคมอื่น ที่ร่วมจัดการศึกษา						[ ]
59	การร่วมกับสถาบันอื่นจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากร ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน						[ ]
60	การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา สถาบันสังคมอื่น						[ ]
61	การส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันสังคมอื่นได้รับความ ช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและ จำเป็น						[ ]
<b>15 .การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา</b>							
62	การศึกษาวิเคราะห์ระเบียบเพื่อจัดทำระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา						[ ]
63	การนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ ของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ						[ ]
64	การตรวจสอบและประเมินผลระเบียบและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาไป ปรับปรุงให้เหมาะสม						[ ]
<b>16 .การนิเทศการศึกษา</b>							
65	การศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนที่มี คุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา						[ ]
66	การจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัด ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการ สอน						[ ]

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
67	การตรวจและพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัดเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน						[ ]
<b>17 .การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา</b>							
68	การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา						[ ]
69	การพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้						[ ]
70	การนิเทศ ติดตามและประเมินผลบุคลากร ในการจัดการ ผลิตใช้ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา						[ ]





### แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ( focus group discussion)

#### แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชาชนกุล)

1. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางดำเนินการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่นอย่างไร

-ประเด็นการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้น

.....

.....

.....

-ประเด็นวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ

.....

.....

.....

-ประเด็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

.....

.....

.....

-ประเด็นการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น

.....

.....

.....





## ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวพุทธชาติ ศรีสุทธิ
วัน เดือน ปี เกิด	21 สิงหาคม พ.ศ. 2522
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2544 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต เอกคณิตศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต จังหวัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2558 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

